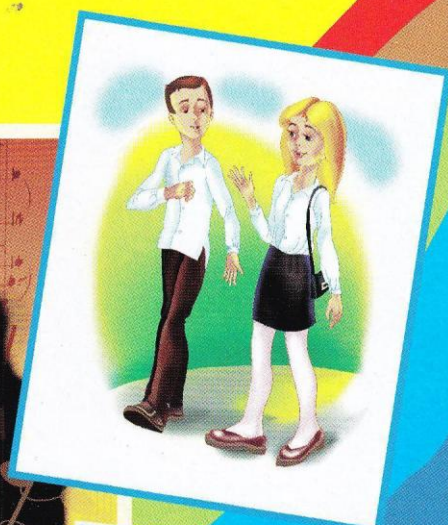
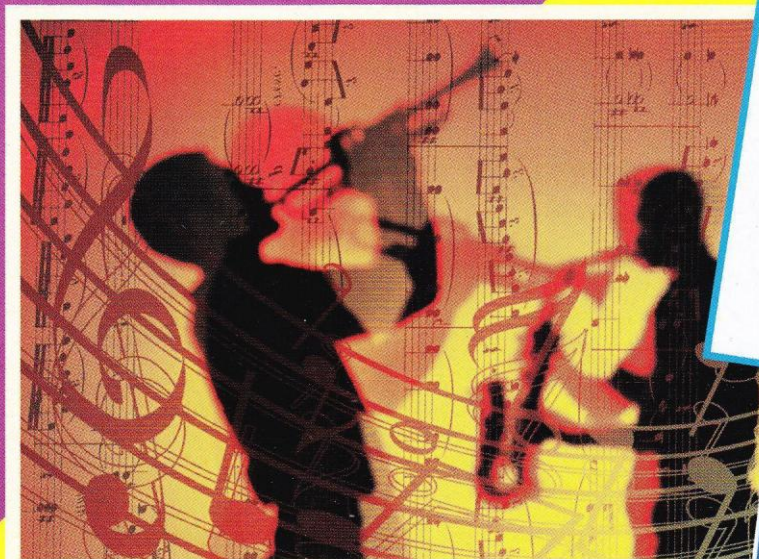

Л.Г. Кондратова

МУЗИЧНЕ 7 МИСТЕЦТВО КЛАС

РОБОЧИЙ ЗОШИТ

.....

.....

.....

Людмила Кондратова

МУЗИЧНЕ МИСТЕЦТВО

РОБОЧИЙ ЗОШИТ ДЛЯ 7 КЛАСУ

загальноосвітніх навчальних закладів

*Схвалено для використання у загальноосвітніх навчальних закладах
комісією з дисциплін художньо-естетичного циклу
Науково-методичної ради з питань освіти
Міністерства освіти і науки України*

ТЕРНОПІЛЬ
НАВЧАЛЬНА КНИГА – БОГДАН

УДК 78(075.3)
ББК 85.31я72
К 64

Рецензенти:

Новикова Н.В., кандидат педагогічних наук,
учитель музичного мистецтва та художньої культури
Бучанської загальноосвітньої школи І-ІІІ ст. №4

Ковальова С.В., кандидат педагогічних наук, доцент,
завідувач кафедри педагогічної майстерності Київського обласного інституту
післядипломної освіти педагогічних кадрів

Схвалено для використання у загальноосвітніх навчальних закладах
комісією з дисциплін художньо-естетичного циклу
Науково-методичної ради з питань освіти Міністерства освіти і науки України
(лист від 30.07.2015 № 14.1/12-Г-988)

Кондратова Л.Г.

К 64 Музичне мистецтво : робочий зошит для 7 кл. загальноосвіт. навч. закл. /
Л.Г. Кондратова. — Тернопіль : Навчальна книга — Богдан, 2015. — 88 с. : нот.

ISBN 978-966-10-4187-4

У робочому зошиті розроблено зміст уроків музики для учнів 7-го класу
відповідно до чинної навчальної програми Міністерства освіти і науки
України для загальноосвітніх навчальних закладів.

Робочий зошит є органічною частиною навчально-методичного комплек-
ту, до якого входять: підручник — переможець Всеукраїнського конкурсу
рукописів підручників, робочий зошит, компакт-диски із творами для
слухання музики та піснями для виконання, музична хрестоматія, інтер-
активні розробки уроків.

Для учнів 7-го класу, вчителів, батьків.

УДК 78(075.3)
ББК 85.31я72

© Кондратова Л.Г., 2015
© Навчальна книга – Богдан, 2015

ISBN 978-966-10-4187-4

Навчальне видання

КОНДРАТОВА Людмила Григорівна

МУЗИЧНЕ МИСТЕЦТВО

*Робочий зошит для 7 класу
загальноосвітніх навчальних закладів*

Головний редактор *Богдан Будний*

Редактор *Оксана Базан*

Художник *Олеся Томків*

Музичний редактор *Володимир Островський*

Обкладинка *Володимира Басалиги*

Верстка *Галини Кузів*

Технічний редактор *Оксана Чучук*

Підписано до друку 12.08.2015. Формат 70x100/16. Папір офсетний. Гарнітура Pragmatica.
Друк офсетний. Умовн. друк арк. 7,15. Умовн. фарбо-вдб. 14,30. Зам.0215142.

Видавництво «Навчальна книга – Богдан»

Свідоцтво про внесення суб'єкта видавничої справи до Державного реєстру
видавців, виготівників і розповсюджувачів видавничої продукції
ДК №4221 від 07.12.2011 р.

Навчальна книга – Богдан, просп. С. Бандери, 34а, м. Тернопіль, 46002

Навчальна книга – Богдан, а/с 529, м. Тернопіль, 46008

тел./факс (0352) 52-06-07; 52-19-66; 52-05-48

office@bohdan-books.com www.bohdan-books.com

Віддруковано у Державному видавництві «Преса України»
03047, м. Київ, просп. Перемоги, 50

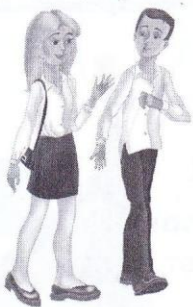
Свідоцтво про внесення суб'єкта видавничої справи
до Державного реєстру ДК №310 від 11.01.2001 р.

Юний друже!

Я запрошую тебе до подорожі в Україну сучасного музичного мистецтва. Цей зошит допоможе тобі поринути у світ сучасних музичних творів та ознайомитися з видами аранжування, обробками творів, стилями й напрямками сучасної музики.

Виконання творчих завдань дозволить тобі не тільки удосконалити свої знання з теорії музики, а й набути практичних навичок з музикування, виконання пісень, пластичних імпровізацій тощо.

Пропоную тобі удосконалити свої вміння, виконуючи музичні дослідження та проекти, які допоможуть розширити знання та отримати досвід у розв'язуванні творчих проблем, узагальнювати та обробляти зібрану інформацію.

Увага! Запропоновані в зошиті проекти не є обов'язковими для виконання на кожному уроці. Вони розраховані для самостійної роботи після уроків та можуть виконуватися упродовж певного часу чи семестру.

Виконуючи завдання, ти навчишся записувати диски, упорядковувати з однолітками власні фонотеки та створювати сценарії шкільних музичних свят і вечорів. Ти зможеш набути навичок звукорежисера та сценариста.

Із тобою виконуватимуть творчі завдання та музичні проекти твої добрі знайомі — хлопець Богдан та дівчина Христина.

Мандруймо до нових музичних обривів разом! Бажаю тобі приємних зустрічей із мистецтвом.

Автор

Умовні позначення

Послухай музику

Виконай пісню

Розучи пісню

Створюємо музичний проект

Творча майстерня

Перевір свої знання з теми

ТЕМА І. МУЗИЧНЕ МИСТЕЦТВО В НАШОМУ ЖИТТІ

МУЗИЧНА КУЛЬТУРА РІДНОГО КРАЮ

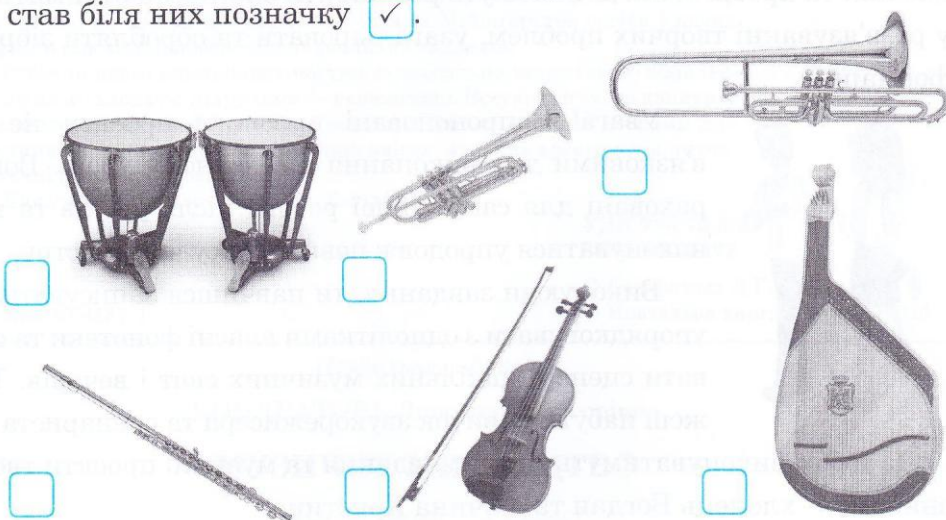
Слухаємо музику: Л. Ревуцький. Симфонія №2 (фінал).

Послухай фінал симфонії. Підкресли назву української народної пісні, яка лягла в основу головної партії фіналу.

«Журавель», «А ми просо сіяли», «Ой на горі та жєнці жнуть».

Розглянь зображення музичних інструментів симфонічного оркестру й обери ті, які виконують головну мелодію фіналу. Постав біля них позначку .

Допиши відомості у власну музичну краєзнавчу скарбничку.

Композитори рідного краю: _____

_____

Музичні виконавці та відомі колективи краю: _____

_____

Музичні заклади рідного краю: _____

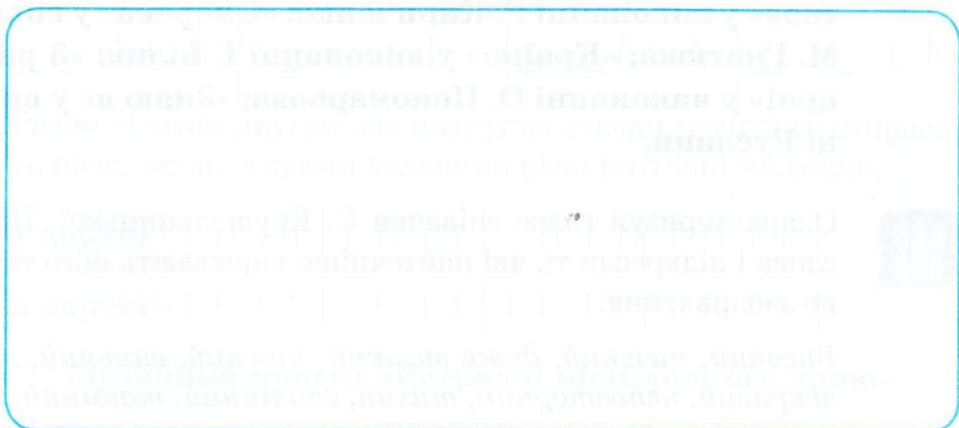
_____

Розучи пісню О. Злотника «Музика рідного дому».

Візьми кольорові олівці та створи ілюстрацію до пісні О. Злотника.

Проект «Музична культура мого краю»

Мета: навчитися знаходити музичні записи творів про рідний край та упорядковувати диск із ними у форматі mp3.

Очікуваний результат: диск із музичними творами про рідний край.

Типологія проекту: індивідуальний, середньої тривалості, творчий і практико-орієнтований, музично-інформаційний.

План створення:

1. Відшукай музичні твори про рідний край, які найбільше тобі подобаються, та збережи їх у форматі mp3 в окремому папку на комп'ютері.
2. Розподіли окремо вокальні й інструментальні твори.
3. Склади список фонограм, розподіливши їх на дві рубрики: «Вокальна музика мого краю», «Інструментальні твори про рідний край».
4. Виготов із картону обкладинку диска. На титульній сторінці напиши назву диска, а зі зворотного боку — його зміст: прізвище та ім'я виконавця (або повну назву колективу, прізвище та ім'я керівника чи диригента), назву твору.

ПІСНІ РІДНОГО ДОМУ

Слухаємо музику: українська народна пісня «Через сад-виноград» у виконанні С. Крушельницької; уривки з пісень: «Україночка» у виконанні О. Білозір; «Я козачка твоя» у виконанні Р. Кириченко; «Смерека» у виконанні М. Гнатюка; «Країна» у виконанні І. Білик; «З ранку до ночі» у виконанні О. Пономарьова; «Знаю я» у виконанні Руслани.

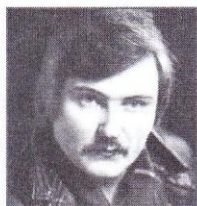

Охарактеризуй голос співачки С. Крушельницької. Прочитай слова і підкресли ті, які найточніше виражають його тембральне забарвлення.

Високий, низький, дуже високий, ніжний, сильний, мужній, яскравий, неповторний, тихий, спокійний, таємний, зворушливий, трагічний, різкий, величний, схвильований, напружений, різкий.

Розглянь фотографії виконавців та композиторів, які є творцями української естрадної пісні. Напиши їхні імена та назви найпопулярніших пісень, створені або виконані ними.

_____

_____

_____

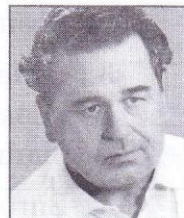
_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

Виконай пісню О. Злотника «Музика рідного дому».

Допиши відсутній ритмічний малюнок першої музичної фрази пісні, використавши такі тривалості нот: N | i |

Разом зі своїм другом або подругою створи музичний супровід до пісні, проплескуючи долонями різні ритмічні малюнки.

1 партія — | п | | | | | п | | | | | п̣ | | | | | п | | | | |

2 партія — | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | |

Музичний проект «Естрадні пісні рідного краю»

Мета: навчитися знаходити записи музичних творів авторів рідного краю та відшукувати відомості про їхніх творців і виконавців, записувати зібрану музичну інформацію на диск, відповідно його оформлюючи.

Очікуваний результат: диск із піснями рідного краю.

Типологія проекту: індивідуальний, середньої тривалості, творчий і практико-орієнтований, музично-інформаційний.

План створення:

У музичній історії рідного краю є багато імен, пов'язаних зі створенням сучасних естрадних пісень та їхнім виконанням. Творчість таких авторів та виконавців належить до художньої культури рідного краю. Спробуй створити диск із записами цих пісень.

1. Розшукай інформацію про композиторів — творців пісень рідного краю.
2. Знайди музичні записи з піснями рідного краю, які тобі найбільше сподобалися. Збережи їх у форматі mp3 в окрему папку на комп'ютері.
3. Склади каталог змісту диска та відповідно оформ обкладинку.

Зробивши кілька копій цього диска, ти зможеш подарувати його своїм друзям та рідним.

ЗНАЙОМТЕСЬ — АРАНЖУВАННЯ

Слухаємо музику: Л. ван Бетховен. Соната №14, частина №1; Л. ван Бетховен. Соната №14, частина №1 у сучасній обробці; М. Глінка. «Марш Чорномора» із опери «Руслан і Людмила» (фрагмент); Ф. Ліст. Транскрипція «Маршу Чорномора» (фрагмент).

Опиши характер маршу.

Оригінал _____

_____

_____

Транскрипція _____

_____

_____

Дай визначення наступним поняттям.

Аранжування — це _____

_____

_____

Транскрипція — це _____

_____

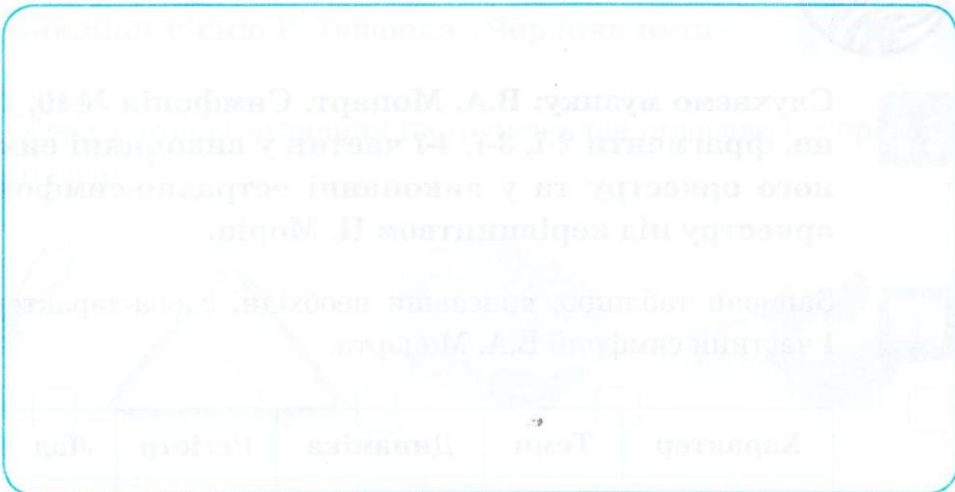
_____

Розучи пісню «Червона рута» В. Івасюка.

Зроби ескіз обкладинки пісенника під назвою «Червона рута», до якого увійдуть ліричні пісні про кохання.

Проект «Музика кохання»

Мета: створити власну музичну колекцію, розпізнавати на слух зміст пісень, знаходити серед них тематичні та утворювати колекцію, записувати музичні твори на диск.

Очікуваний результат: диск із музичною колекцією творів, присвячених коханняю.

Типологія проекту: індивідуальний, короткотривалий, творчий, музичний.

План створення проекту:

Серед музичних творів є чимало таких, які присвячені темі кохання. Це програмні вокальні та інструментальні твори, сучасні естрадні популярні пісні та цілий ряд непрограмних інструментальних творів, опер, оперет, музики до фільмів тощо.

1. Спробуй пригадати серед них ті, які найбільше тобі запам'яталися. Знайди їхні музичні записи та збережи їх у форматі мр3 в окремому папку на комп'ютері.
2. Ти можеш також ускладнити завдання та створити власну презентацію: тоді в твоєму проекті з'являться не тільки музичні треки, а й відомості про твори та композиторів, в творчості яких зустрічається тема кохання.
3. Спробуй оформити свій проект яскравими ілюстраціями.
4. Запиши твори або підготовлену презентацію на диск і склади його зміст, оформ обкладинку проекту.

АРАНЖУВАННЯ АКАДЕМІЧНОЇ МУЗИКИ

Слухаємо музику: В.А. Моцарт. Симфонія №40, I частина, фрагменти 2-ї, 3-ї, 4-ї частин у виконанні симфонічного оркестру та у виконанні естрадно-симфонічного оркестру під керівництвом П. Морія.

Заповни таблицю, вписавши необхідні слова-характеристики I частини симфонії В.А. Моцарта.

Характер	Темп	Динаміка	Регістр	Лад	Тембр

Слова-підказки: форте, швидкий, мажор, повільний, піано, насичений, помірний, святкова, тріумфальна, низький, радісна, чітка, ніжна, лагідна, грайлива, захоплива, дзвінка, верхній, середній, глибокий, дзвінкий, глухий, агресивна, груба, зла.

Впиши пропущені літери в порожні клітинки, щоб утворилися основні поняття теми, та напиши визначення цих понять.

		А		Е					А			У				А
--	--	---	--	---	--	--	--	--	---	--	--	---	--	--	--	---

		А		Е					Й			Т				Ь
--	--	---	--	---	--	--	--	--	---	--	--	---	--	--	--	---

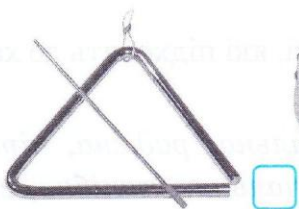

Виконай пісню В. Івасюка «Червона рута».

Обери і познач музичний інструмент для створення супроводу до пісні.

Заграй із друзями наступні різновиди супроводу.

1 група   П   П   П   П | П   П   П   П

2 група | | П   П | | | П   П

Музичний проект «Хто із великих тобі подзвонив?»

Мета: створити власну колекцію мобільних рингтонів із музичних творів, впізнавати музичні твори за вступом, прийняти участь у конкурсі.

Очікуваний результат: колекція мобільних рингтонів.

Типологія проекту: індивідуальний, короткотривалий, творчий, практико-орієнтований, музичний.

План створення проекту:

I етап. Обери музичні треки (із творів відомих композиторів — шедеври, виконані оркестром або у сучасній електронній обробці), перенеси їх у пам'ять телефону та обов'язково запам'ятай назву твору й ім'я композитора.

II етап. Влаштуй із друзями невеликий конкурс: вмикаючи музичні мобільні рингтони, запитуй: «Хто із великих тобі подзвонив?». Кожна впізнана мелодія — це один бал.

Скільки балів набереш ти, а скільки — твої друзі?

АРАНЖУВАННЯ НАРОДНОЇ МУЗИКИ

Слухаємо музику: українська народна пісня-танець шумка; А. Дворжак. «Слов'янські танці» №2 («Українська думка»).

Прочитай слова і підкресли ті, які підходять до характеристики мелодії симфонічних танців.

Слова: святкова, тріумфальна, радісна, чітка, спритна, блискуча, танцювальна, печальна, жалібна, скорботна, похмура, груба, зла, важка, сердита, схвильована, стрімка, ніжна, ласкава, задумлива, мрійлива, чарівна, обережна, промениста, осяйна, жартівлива, оптимістична, переможна, чудова.

Послухай музику із фільму «Сорочинський ярмарок», в якому звучить гопак із однойменної опери М. Мусоргського.

Уважно роздивись ілюстрації. Постав біля тієї, яка відповідає гопаку.

Познач правильний варіант відповіді на запитання.

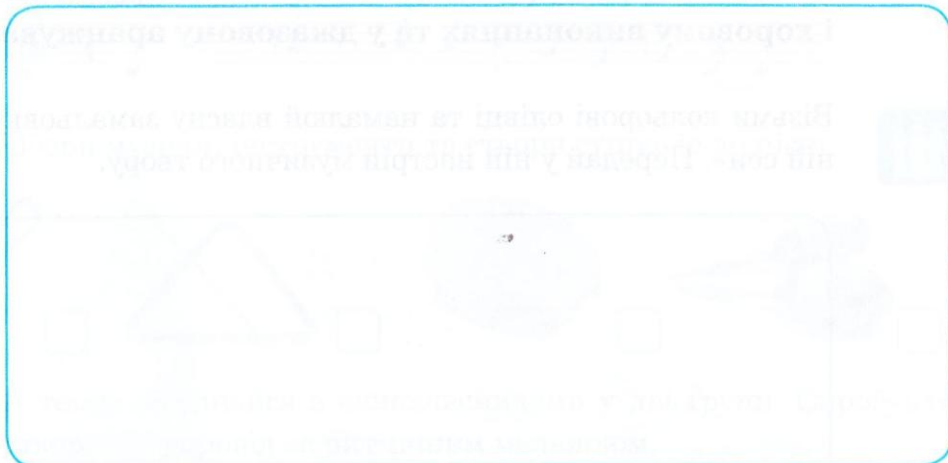
- Скільки п'єс входить до складу «Слов'янських танців»?
 12   16   24
- Які твори входили до першого циклу «Слов'янських танців»?
 чеські народні танці   українські народні танці
 танці інших народів
- Хто є автором твору?
 А. Дворжак   М. Мусоргський   М. Лисенко

Розучи пісню «Україна» Т. Петриненка.

Створи ілюстрацію до пісні під назвою «Моя Україна». Озвуч малюнок піснею.

Музичний проект «Друге народження фольклорних творів»

Мета: створити власну колекцію народних творів, які зазнали аранжування, знаходити відповідну інформацію про музичний твір, його аранжувальника.

Очікуваний результат: музичний альбом або міні-енциклопедія.

Типологія проекту: індивідуальний, короткотривалий, творчий, практико-орієнтований, музичний.

План створення проекту:

1. Прослухай музичні твори, знайди серед них ті, в основі яких є народна музика, що зазнала аранжування, та збережи ці композиції у форматі мрЗ.
2. Відшукай потрібну інформацію про твір, його аранжувальника. Відповідно оформ сторінки альбому чи міні-енциклопедії. Додай до зібраних матеріалів власні ілюстрації.
3. Презентуй альбом чи міні-енциклопедію друзям і рідним. Доповни свою розповідь музичним супроводом аранжуваних обраних композицій.

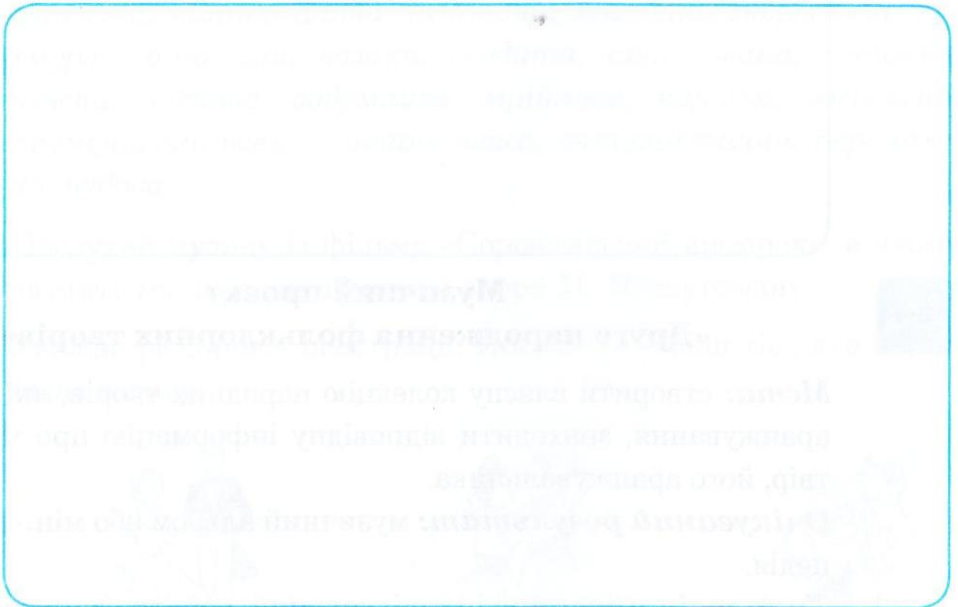
ВОКАЛЬНІ ПЕРЕВТІЛЕННЯ. ІСТОРІЯ ДВОХ ВАЛЬСІВ

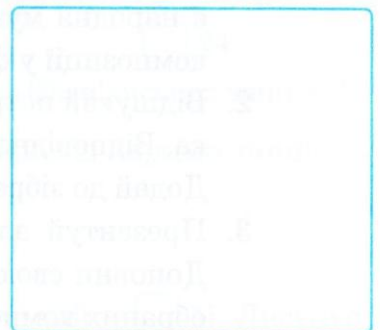
Слухаємо музику: А. Джойс. Старовинний вальс «Осінній сон» в інструментальному, вокальному та хоровому виконаннях; Й. Брамс. Вальс №15 в інструментальному і хоровому виконаннях та у джазовому аранжуванні.

Візьми кольорові олівці та намалюй власну замальовку «Осінній сон». Передай у ній настрої музичного твору.

Наведи в схемі приклади різновидів хорового аранжування. Покажи, із чого може виникнути хоровий твір, який створено у процесі аранжування.

Виконай пісню Т. Петриненка «Україна».

Роздивись ритмічний малюнок I фрази пісні та проплескай його.

Обери музичні інструменти та створи супровід до пісні.

А тепер об'єднайся з однокласниками у дві групи. Спробуйте створити супровід за ритмічним малюнком.

1 група

2 група

Музичний проект «Моя осіння фантазія»

Мета: створити листівку з осіннім пейзажем та озвучити її відповідною музикою.

Очікуваний результат: музична листівка.

Типологія проекту: індивідуальний, короткотривалий, творчий, практико-орієнтований, музично-образотворчий.

План створення проекту:

1. Знайди в Інтернеті записи мелодій, що пов'язані з осінньою порою, та збережи файли у форматі мр3 на свій мобільний телефон.
2. Із аркуша паперу створи листівку. На титульній стороні за допомогою фарб або олівців намалюй осінній пейзаж. На другій стороні паперу запиши власний вірш про осінь, який би співпадав за характером із осіннім пейзажем, створеним тобою.
3. Які з обраних і записаних тобою фонограм підходять до листівки? Подаруй свою листівку дорогій тобі людині, озвучивши її осінньою мелодією.

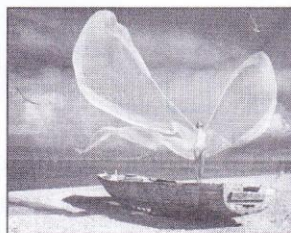
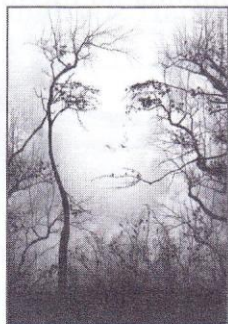
ІНСТРУМЕНТАЛЬНІ ПЕРЕВТІЛЕННЯ. ЕЛЕКТРОННЕ АРАНЖУВАННЯ

Слухаємо музику: **О. Бородін. «Улетай на крильях ветра»** (уривок з опери «Князь Ігор»): вокальне та інструментальне аранжування твору.

Розглянь ілюстрації та постав біля тієї, яка, на твою думку, найкраще підходить до прослуханих творів.

Слухаємо музику: **П. Чайковський. Адажіо з балету «Лебедине озеро»**; сучасна обробка твору для голосу і синтезатора, джазова стилізація композиції.

Перевір свої знання з теми.

Напиши, які особливості характерні для електронного аранжування.

Особливості електронного аранжування: _____

_____

_____

_____

_____

Розучи пісню «Куди зника дитинство» **О. Зацепіна.**

Візьми кольорові олівці та створи малюнок під назвою «Моє дитинство».

Музичний проект «Світ моїх музичних захоплень»

Мета: створити власний щоденник музичних вражень, прикрасити його ілюстраціями до творів, записати власні музичні враження від прослуханих композицій.

Очікуваний результат: щоденник музичних вражень з ілюстраціями.

Типологія проекту: індивідуальний, творчо-інформаційний, середньої тривалості, музично-образотворчий.

План створення проекту:

На уроках музичного мистецтва в сьомому класі ти слухаєш і виконуєш багато композицій.

1. Спробуй протягом семестру вести власний музичний щоденник: тут ти будеш фіксувати назву твору та ім'я його творця — композитора, виконавця.
2. Не забудь створювати стислий змістовний запис своїх вражень після прослуховування або виконання музичного твору.
3. Ти можеш також фіксувати поряд із назвою твору його жанр, інформацію про інструментальне або вокальне виконання тощо.

Наприкінці семестру чи року ти, без сумніву, завдяки своїм враженням і записам зможеш швидко пригадати усі музичні твори, які вивчалися на уроках.

АРАНЖУВАННЯ ПОЛІФОНІЧНИХ ТВОРІВ

Урок узагальнення знань

Слухаємо музику: Й.С. Бах. Токата і фуга ре-мінор у виконанні Г. Гродберга (орган), В. Мей (електроскрипка).

Напиши визначення музичних явищ.

Поліфонія — це _____

Гомофонія — це _____

Перевір свої знання з теми за допомогою цих тестів. Візьми олівець і постав позначку біля правильного варіанта відповіді. Перевірити свої відповіді ти зможеш за допомогою підручника. Постав собі оцінку за виконану роботу.

1. Систему досягнень у сфері музичної творчості, виконавства та освіти, а також рівень освіченості людей краю в галузі музичного краєзнавства називають:

народним мистецтвом   музичною спадщиною
 музичною культурою рідного краю

2. Віддзеркалення в музиці явищ життя і духовного світу людини — це:

музична палітра   музичний образ   музична пам'ять

3. Автором симфоній, концертів для фортепіано, сонат, прелюдій, творів для скрипки й віолончелі з фортепіано, хорової кантати «Хустина» є український композитор:

Л. Ревуцький   М. Лисенко   В. Косенко

4. Переклад музичного твору для іншого складу виконавців називають:

аранжуванням   транскрипцією   парафразом

5. Яку назву сонати Л. ван Бетховена запропонував у 1832 р. музичний критик Л. Рельштаб?

«Фантастична»   «Патетична»   «Місячна»

6. Що знайшла дівчина у відомій пісні: «...знайшла і мене зчарувала»?
- чорнобривці   сонце-руту   троянду
7. Стель у мистецтві, що відповідає традиціям, стійким правилам та встановленим зразкам, які пройшли випробування часом, називають:
- академічним   авторським   романтичним
8. Переведення музики з одного інструментального складу на інший називають:
- інструментуванням (оркеструванням)   стилізацією
 імпровізацією
9. Видозмінення творів академічної класичної музики шляхом зміни деяких засобів виразності та додавання нових фрагментів твору називають:
- аранжуванням академічної музики
 аранжуванням народної музики
 інструментуванням (оркеструванням)
10. Вид аранжування, завдяки якому сольні вокальні твори, інструментальні композиції, естрадні пісні та інші композиції перетворюються у хорові твори, — це:
- хорове аранжування   поліфонічне аранжування
 аранжування народної музики
11. Обробка творів народної музики (пісень, танців тощо) шляхом зміни деяких засобів виразності та додавання нових фрагментів музичного твору — це:
- аранжування академічної музики
 аранжування народної музики
 хорове аранжування
12. Автором пісні «Улетай на крильях ветра» (з опери «Князь Ігор») є:
- М. Глінка   О. Бородин   П. Чайковський

Порахуй вірні відповіді. Це твої справжні досягнення в Україні музики!

Постав собі оцінку:

ОБРОБКА НАРОДНОЇ ПІСНІ

Слухаємо музику: українська народна пісня «Сонце низенько»; М. Лисенко. Пісня Петра («Сонце низенько») з опери «Наталка Полтавка»; фрагменти музичних творів: українська народна пісня «Сонце низенько» в обробці М. Лисенка у хоровому виконанні; В. Меньков. Акустик-кавер на арію Петра «Сонце низенько» з опери «Наталка Полтавка».

Прочитай слова та підкресли ті, які відповідають характеру української народної пісні «Сонце низенько».

Слова: святковий, тріумфальний, радісний, спритний, блискучий, танцювальний, печальний, жалібний, ліричний, енергійний, скорботний, похмурий, важкий, сердитий, схвилюваний, стрімкий, ніжний, ласкавий, задумливий, мрійливий, чарівний, обережний, жартівливий, оптимістичний, чудовий.

Допиши пропущені слова, пригадавши слова-синоніми до поняття *обробка*.

Обробку народних мелодій та створення до них музичного супроводу називають _____

Обробку музичного твору для виконання оркестром називають _____

Обробку твору у віртуозному стилі називають _____

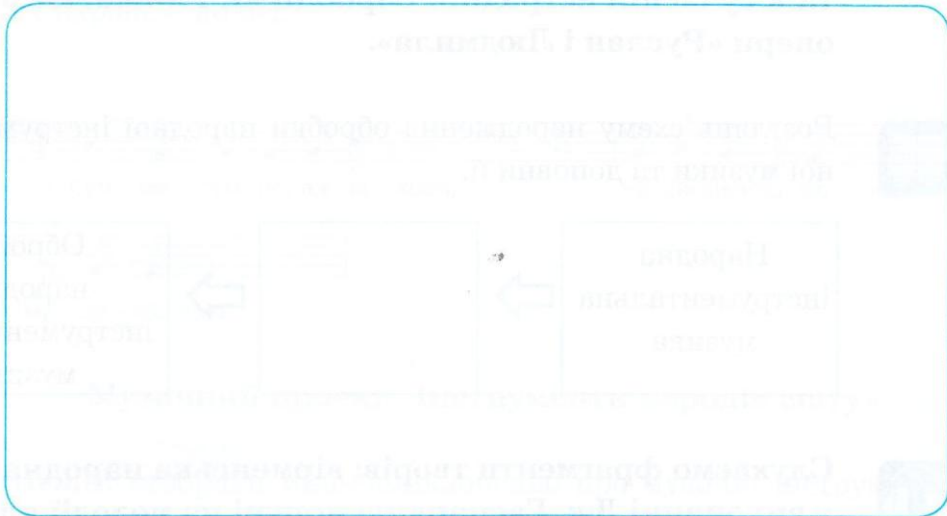
Видозмінення народної пісні за допомогою специфічних музичних прийомів називають _____

Розучи пісню «Одна калина» Р. Квінти.

Проілюструй пісню власним малюнком, зобразивши на ньому символи України.

Музичний проект «Мелодії осені»

Мета: створити міні-книжку з тематичними піснями та власними малюнками чи репродукціями відомих картин, вчитися знаходити музичні твори у сучасних обробках та різних видах аранжування.

Очікуваний результат: міні-книжка з ілюстраціями.

Типологія проекту: індивідуальний, короткотривалий, творчий, музично-образотворчий.

План створення проекту:

Серед композицій є багато музичних творів (інструментальних і вокальних), присвячених осені.

1. Спробуй їх віднайти у мережі Інтернет і зібрати з них цілу тематичну колекцію. Відшукай до оригіналу музичного твору його обробку або аранжування.
2. Створи із паперу міні-книжечку, запиши туди назви осінніх музичних творів і відомості про їхніх авторів, а також підбери ілюстрації до композицій або намалюй їх самостійно.

Це буде твоя музична «осіння» книжечка.

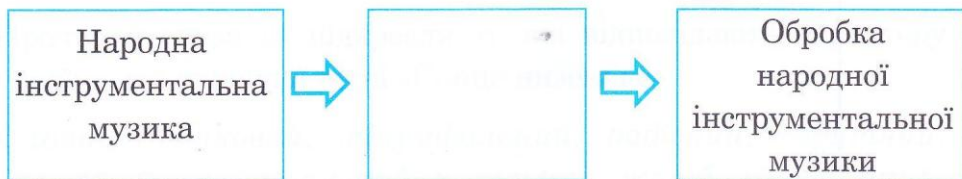
ТРАДИЦІЙНА ОБРОБКА НАРОДНОЇ ІНСТРУМЕНТАЛЬНОЇ МУЗИКИ

Слухаємо музику: А. Хачатурян. Лезгинка з балету «Гаяне»; фрагменти творів: лезгинка у виконанні оркестру та в сучасній естрадній обробці; М. Глінка. Лезгинка з опери «Руслан і Людмила».

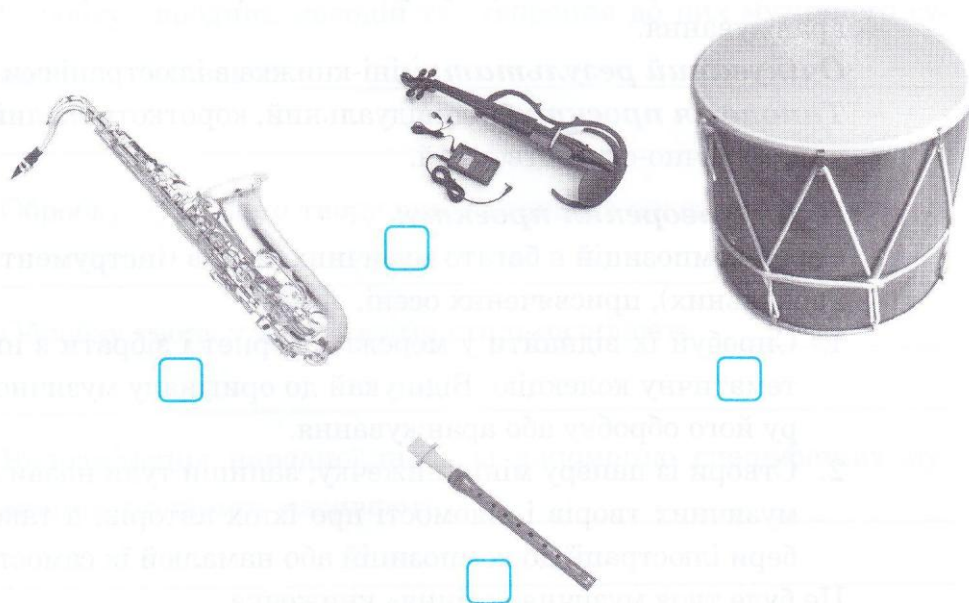

Розглянь схему народження обробки народної інструментальної музики та доповни її.

Слухаємо фрагменти творів: вірменська народна пісня у виконанні Дж. Гаспаряна; попури на мелодії класичних творів у виконанні В. Мей і Дж. Гаспаряна.

Розглянь зображення музичних інструментів і познач ті, що звучали у прослуханих фрагментах.

Виконай пісню «Одна калина» Р. Квінти.

Розглянь мелодію першої фрази пісні та спробуй створити власну варіацію до неї.

1. Сум - но, сум - но, аж за край, не ди-вись на ме - не,
 грай, му - зи - ко, грай.

Музичний проект «Інструменти народів світу»

Мета: створити міні-енциклопедію про музичні інструменти народів світу.

Очікуваний результат: міні-енциклопедія.

Типологія проекту: груповий, середньої тривалості, творчий, музично-образотворчий, інформаційний.

План створення проекту:

Об'єднайтеся з друзями у три групи та разом створіть міні-енциклопедію.

1. «Дослідники» — знайдіть інформацію про музичні інструменти народів світу, скориставшись енциклопедією та словником-довідником. Про кожний окремий інструмент напишіть невелику статтю.
2. «Художники» — знайдіть зображення необхідних музичних інструментів та намалюйте їх.
3. «Упорядники-видавці» — зробіть з паперу міні-альбом, на кожній сторінці якого розмістять статтю про інструмент та його зображення. Оформіть відомості в алфавітному порядку або об'єднайте музичні інструменти за країнами.

Презентуйте вашу міні-енциклопедію та розкажіть про неї.

ФОЛЬКЛОР ТА СУЧАСНА СТИЛІЗАЦІЯ

Слухаємо музику: Є. Станкович. Фольк-опера «Коли цвіте папороть» (фрагменти).

Познач правильні відповіді.

• Літературною основою опери «Коли цвіте папороть» стали твори:

Т. Шевченка   М. Гоголя   М. Рильського

• Який народний обряд відтворено в опері?

весняний   осінній   літній

Слухаємо музику: пісня «Ой на Івана, та й на Купала» (стилізація народного обряду) у виконанні Театру Пісні «Джерела».

Перевір свої знання з теми «Фольклор та сучасна стилізація». Допиши визначення та перевір свої знання за підручником.

Стилізований фольклор — це _____

• Чим народна пісня відрізняється від стилізованої пісні? Напиши свою думку. _____

• Розглянь схему та доповни її.

Розучи українську народну пісню «Чом ти не прийшов».

Намалюй власну ілюстрацію до народної пісні.

Музичний проект «Альбом стилізацій»

Мета: створити альбом зі стилізованими костюмами та піснями.

Очікуваний результат: альбом сучасних мистецьких стилізацій.

Типологія проекту: індивідуальний, короткотривалий, творчий, музично-образотворчий, інформаційний.

План створення проекту:

1. Прослухай музичний альбом стилізованих українських народних пісень. Запиши у форматі мр3 ті твори, які тобі сподобалися найбільше, та занотуй тексти цих пісень.
2. Зроби до кожної пісні ілюстрацію: намалюй їхніх виконавців, які будуть одягнені у стилізовані українські костюми.
3. Оформ кожну сторінку свого альбому, використовуючи стилізований орнамент та елементи українських народних символів. Презентуй свій альбом друзям і рідним, озвуч його стилізованими українськими народними піснями.

УКРАЇНЬСЬКА АВТЕНТИЧНА МУЗИКА

Слухаємо фрагменти творів: українські народні пісні «Як поїду я в город Полтаву», «Летіла зозуля через мою хату», «Зійшов місяць, зійшов ясний», «Ой, сяду я край віконечка».

Прочитай слова та запиши ті, які відповідають характеру пісень.

Характер української народної пісні «Як поїду я в город Полтаву»: _____

Характер української народної пісні «Летіла зозуля через мою хату»: _____

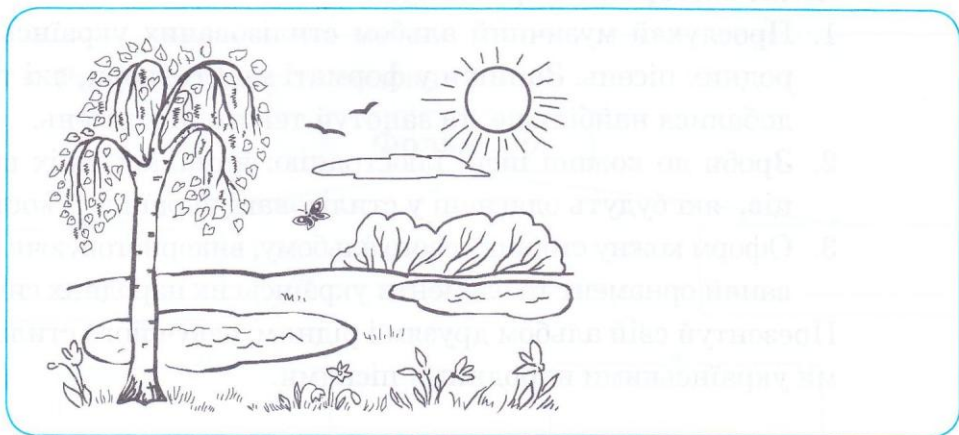
Слова: святковий, радісний, чіткий, танцювальний, печальний, жалібний, похмурий, важкий, сердитий, схвильований, ніжний, ласкавий, задумливий, мрійливий, чарівний, обережний, жартівливий, оптимістичний, переможний, чудовий.

Слухаємо музику: гурт «Воплі Відоплясова». «Весна прийде»; гурт «Гайдамаки». «Лелеки».

Домалюй ілюстрацію до прослуханих пісень та розфарбуй малюнок кольоровими олівцями.

Допиши визначення понять та перевір свої знання за підручником.

Автентичне музикування — _____

_____

_____

Фолк-рок (англ. *folk rock* — народний рок) — _____

_____

_____

Розучи пісню «Здрастуй, світ!» Л. Квінт.

Спробуй диригувати під час виконання I куплету.

Музичний проект «Фолк-рок»

Мета: створити ролик із композицій українського фолк-року та знайти необхідну інформацію до нього.

Очікуваний результат: ролик із фолк-роковими композиціями.

Типологія проекту: груповий, середньої тривалості, творчий, музичний.

План створення проекту:

Для підготовки ролика, присвяченого українським фолк-роковим групам та композиціям, об'єднайтеся в три групи.

1. «Музикознавці» — знайдіть необхідну інформацію про українські фолк-рок-групи. Серед музичних композицій цього напрямку знайдіть і збережіть найпопулярніші твори.
2. «Художники» — прослухайте вибрані композиції та знайдіть до них відповідні ілюстрації в Інтернеті, зберігши їх у форматі jpeg.
3. «Інформатики» — користуючись програмою Windows Movie Maker, змонтуйте кліп під навою «Фолк-рок».

Продемонструйте друзям свій ролик та розкажіть про нього.

ЕТНІЧНА МУЗИКА

Слухаємо музику: музичний калейдоскоп (уривки з творів етнічної музики народів світу); В. Зубицький. Сюїта «Українські танці», 1 частина; фрагменти української етнічної музики: «Аркан» (цимбали, скрипка, дводенцівка, бубон), «Буковинська полька» (сопілка), віночок закарпатських мелодій (гра на дрімбі), сигнал до половинського ходу (трембіта і ріг), композиція «Кольорові села» (гра на цимбалах).

Розглянь ілюстрації українських етнічних інструментів та підпиши їх. Підказку ти знайдеш у попередньому абзаці.

Виконай пісню Л. Квінт «Здрастуй, світ!».

Розглянь фрагмент мелодії приспіву пісні та проплескай її ритмічний малюнок. Спробуй за допомогою музичних інструментів створити власний супровід до пісні.

Музичний проект «Етнічна музика мого народу»

Мета: створити презентацію про українську етнічну музику.

Очікуваний результат: презентація.

Типологія проекту: парний, середньої тривалості, творчий, музичний, інформаційний.

План створення проекту:

Підготуй із другом або подругою презентацію про особливості етнічної музики українського народу.

1. Знайдіть відомості в енциклопедіях або в мережі Інтернет про особливості української етнічної музики: про етнічні інструменти та відомих виконавців етнічної музики.
2. Підберіть відповідні ілюстрації в мережі Інтернет (фото виступів етнічних колективів чи виконавців, зображення музичних інструментів тощо).
3. Знайдіть та збережіть записи звучання українських етнічних інструментів у форматі мрЗ.
4. Створіть презентацію «Етнічна музика мого народу», яка матиме наступні рубрики: етнічні інструменти України, етнічні колективи та виконавці, етнічний концерт (звучання етнічних інструментів).

Продемонструйте презентацію своїм друзям.

ТАНЦЮВАЛЬНА ЕТНІЧНА ТА ПОПУЛЯРНА МУЗИКА

Слухаємо уривки з творів: жок, краков'як, болеро, фламенко, індійський танець.

Розглянь ілюстрації та підпиши їх назвами танців.

Слухаємо музику: Ж. Бізе. Хабанера з опери «Кармен»; Ж. Бізе, Р. Щедрін. Хабанера із «Кармен-сюїти»; уривки з творів: танго, вальс, самба, ча-ча-ча, румба.

Дай визначення наступним поняттям.

Народний танець — _____

Класичний танець — _____

Естрадний танець — _____

Розучи пісню «Троє білих коней» Є. Крилатова.

Розфарбуй ілюстрацію кольоровими олівцями та зроби з неї обкладинку диска з піснями про зиму.

Музичний проект «Різдвяні пісні»

Мета: створити ілюстрований пісенник із різдвяними композиціями.

Очікуваний результат: пісенник.

Типологія проекту: індивідуальний, короткотривалий, практико-орієнтований, музично-образотворчий.

План створення проекту:

1. Із паперу створи невеличку книжечку, в яку запиши слова своїх улюблених різдвяних пісень.
2. Намалюй до кожного твору яскраві ілюстрації та оформ титульну сторінку свого пісенника «Мої улюблені різдвяні пісні».

Влаштуйте із друзями свято різдвяних пісень та зробіть виставку своїх пісенників.

Яка різдвяна пісня стане найпопулярнішою? Заспівай її разом із однокласниками.

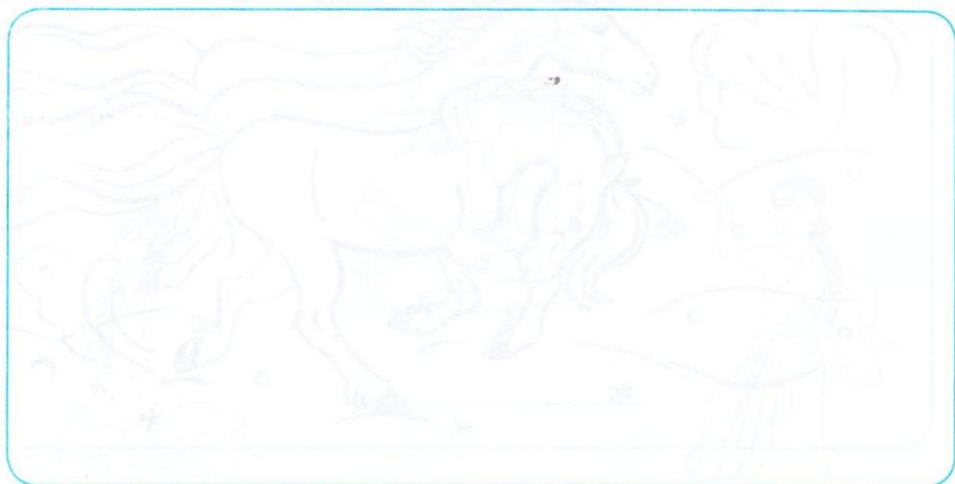
СТОРІНКАМИ ЄВРОБАЧЕННЯ

Слухаємо фрагменти композицій: Руслана. «Дикі танці»; Ані Лорак. «Shady Lady»; О. Рибак. «Fairytale»; Лорін. «Euphoria».

Яка з пісень тобі сподобалася найбільше? Створи до неї рекламний плакат.

Перевір свої знання з теми «Сторінками Євробачення».

Напиши відповіді на запитання.

Які українські виконавці брали участь у конкурсі «Євробачення»? _____

_____

Які пісні стали переможцями останніх років? _____

_____

Коли і де саме пройшов перший конкурс «Євробачення»? _____

_____

Виконай пісню «Троє білих коней» Є. Крилатова.

Переглянь нотний запис приспіву пісні. Спробуй показати рухою рух мелодії, виконуючи її на звук [а], та проплескай ритмічний малюнок пісні.

f Приспів:

Від тур - бот і лю - дей, від тур - бот і лю - дей нас
швид - ко у сан - ках ве - зуть тро - є бі - лих ко - ней, тро - є
бі - лихко - ней - си - на - мизи ми їх зо - вуть. Від тур - // - вуть.

Музичний проект «Новорічні хіти»

Мета: створити диск із улюбленими новорічними піснями.

Очікуваний результат: диск із новорічними піснями.

Типологія проекту: груповий, середньої тривалості, практико-орієнтований, музичний.

План створення проекту:

Об'єднайтеся з друзями у три групи для створення диска.

1. «Журналісти» — проведіть серед учнів класу опитування з метою визначення найпопулярніших новорічних пісень.
2. «Музиканти» — відшукайте серед музичних альбомів ті композиції, які увійшли до переліку популярних новорічних пісень, та збережіть їх у форматі мр3.
3. «Інформатики» — запишіть диск із обраними композиціями, упорядкувавши їх за рейтингом або за виконавцями, зробіть обкладинку з назвою та змістом диска.

Презентуйте свій диск друзям напередодні новорічних свят.

СУЧАСНІ ОБРОБКИ ДЛЯ ЕСТРАДНОГО ОРКЕСТРУ

Підсумковий урок

Слухаємо музику: Джеймс Ласт. «Зима»; Поль Моріа. «Jingle Bells»; гурт «Pentatonix». «Carol of the Bells».

Створи малюнок до тієї композиції, яка тобі найбільше сподобалася.

Перевір свої знання з теми за допомогою пропонованих тестів. Візьми олівець та постав позначку біля вірного варіанта відповіді. Перевірити свої відповіді ти зможеш за допомогою підручника. Постав собі оцінку за виконану роботу.

- Видозмінювання музичного твору шляхом гармонізації, аранжування або транскрипції називають:
 стилізацією   обробкою   оркестровкою
- Пісня Петра з опери М. Лисенка «Наталка Полтавка» має назву:
 «Сонце низенько»   «Як піду я в город Полтаву»
 «Тихо над річкою»
- Автор вокальних, симфонічних, камерних і оркестрових творів, фольк-опери «Коли цвіте папороть» та музики до кінофільмів:
 Л. Ревуцький   Є. Станкович   М. Лисенко
- Автор лезгинки із балету «Гаяне»:
 М. Глінка   А. Хачатурян   М. Лисенко

5. Духовий вірменський інструмент, який виробляється виключно з деревини абрикоса і має неповторний тембр, — це:
 зурна   гобой   дудук
6. Творча художня діяльність народу, що виявляється в усній поезії, музиці та інших видах мистецтва, — це:
 народні пісні   фольклор   народні обряди
7. Відтворення національного стилю композиторами і музикантами у народній манері виконання із внесенням певних змін називають:
 стилізованим фольклором   пісенним фольклором
 поетичним фольклором
8. Рух у музичному виконавстві, що ставить своїм завданням максимально точно відтворення звучання музики минулого, називають:
 етнічними мотивами   стилізацією
 автентичним виконавством
9. Музика народів світу (world music) — це:
 етнічна музика   автентична музика
 народна музика
10. Основа мистецтва балету, що вимагає спеціальної підготовки, — це:
 народний танець   класичний танець
 естрадний танець
11. До стандартної програми бальних танців входять:
 повільний вальс, квік-степ, танго, фокстрот, віденський вальс
 ча-ча-ча, джайв, румба, самба та пасадобль
 вальс, румба, танго
12. Німецький композитор, аранжувальник і диригент естрадного оркестру — це:
 Поль Морія   Джеймс Ласт   Джон Вільямс

Порахуй вірні відповіді. Це твої досягнення в Країні музики!

Постав собі оцінку:

ТЕМА II. НОВАТОРСТВО В МУЗИЧНОМУ МИСТЕЦТВІ СУЧАСНА МУЗИКА. СТИЛІ ТА НАПРЯМИ

Слухаємо музику: В.А. Моцарт, Б. Хоффман. «Адажіо» для скляної гармоніки; А. Хачатурян. «Адажіо» з балету «Спартак».

Що ти уявляєш, слухаючи мелодію адажіо з балету А. Хачатуряна? Запиши свої враження.

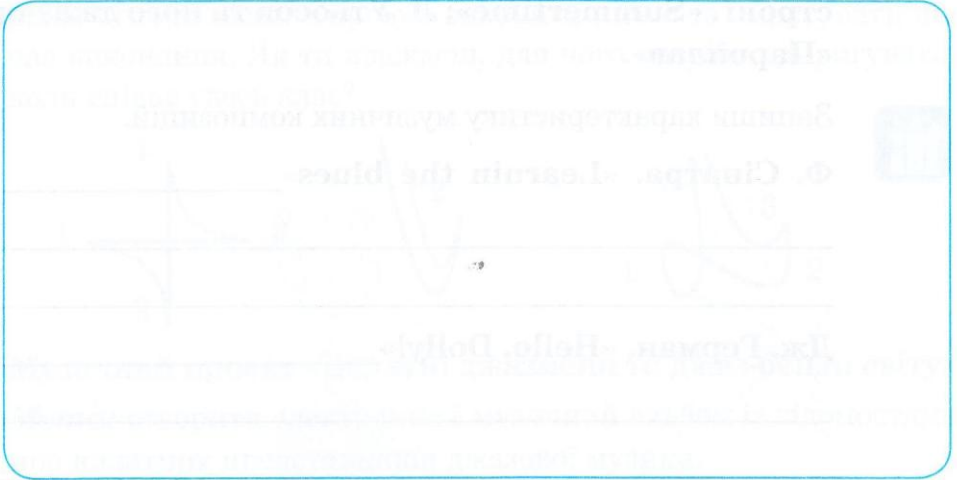
Заповни схему, вписавши назви стилів і напрямків сучасної музики, які тобі запам'яталися на уроці.

Основні стилі та напрями сучасного музичного мистецтва

Розучи пісню «Хуртовина» М. Катричка.

Заспівай пісню ще раз та створи власну ілюстрацію до неї. Які кольори ти для цього обереш?

Музичний проект «Саморобні інструменти»

Мета: створити власні саморобні музичні інструменти.

Очікуваний результат: конкурс саморобних інструментів.

Типологія проекту: індивідуальний, короткотривалий, практико-орієнтований, музичний.

План створення проекту:

Для створення саморобних музичних інструментів, наприклад, маракасів потрібно пройти декілька етапів.

1. У мережі Інтернет переглянь зображення маракасів. Створи на папері малюнки майбутніх інструментів і знайди потрібні матеріали для їхнього виготовлення (баночки з-під напоїв, пластикові та пластмасові коробочки, суміш круп або дрібних матеріалів для наповнення коробочок).
2. Виготов маракаси: наповни крупою чи іншими дрібними матеріалами коробочку та обгорни скотчем лінії з'єднання елементів інструмента.
3. Прикрась інструменти за допомогою кольорового паперу, наклейок та інших матеріалів за власним смаком.

Разом із друзями влаштуйте виставку саморобних музичних інструментів у класі.

ДЖАЗ

Слухаємо музику: Ф. Сінатра. «Learnin the blues»; Дж. Герман. «Hello, Dolly!»; Е. Фіцджеральд та Л. Армстронг. «Summertime»; Л. Утьосов та його джаз-оркестр. «Пароплав».

Запиши характеристику музичних композицій.

Ф. Сінатра. «Learnin the blues» _____

_____

Дж. Герман. «Hello, Dolly!» _____

_____

Е. Фіцджеральд та Л. Армстронг. «Summertime» _____

_____

Л. Утьосов та його джаз-оркестр. «Пароплав» _____

_____

• Поміркуй та заповни схему про виникнення джазу.

• Запиши імена видатних джазових музикантів.

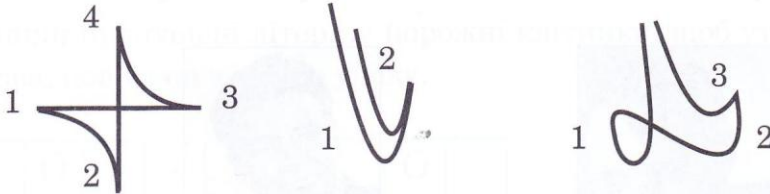
_____

Виконай пісню «Хуртовина» М. Катричка.

Розглянь схеми диригування. Яка з них, на твою думку, відповідає мелодії пісні? Спробуй виконати пісню та диригувати під час виконання. Як ти вважаєш, для чого потрібно диригувати, коли співає увесь клас?

Музичний проект «Видатні джазмени та джаз-бенди світу»

Мета: створити електронний музичний альбом із відомостями про видатних представників джазової музики.

Очікуваний результат: електронний музичний альбом-презентація.

Типологія проекту: груповий, середньої тривалості, практико-орієнтований, музичний, інформаційний.

План створення проекту:

Для створення альбому об'єднайтеся у чотири групи.

1. «Дослідники» — знайдіть необхідну інформацію про видатних джазменів та джаз-бендів світу та збережіть її.
2. «Музикознавці» — скориставшись списком обраних джазменів та джаз-бендів першої групи, знайдіть та збережіть у форматі mp3 найкращі, на вашу думку, композиції цих виконавців.
3. «Художники» — прослухайте вибрані другою групою композиції та знайдіть до них ілюстрації чи фрагменти відео в мережі Інтернет, зберігши їх відповідно у форматі jpeg чи mp4.
4. «Інформатики» — користуючись програмою Microsoft Office PowerPoint, змонтуйте електронний альбом, вставте до слайдів музичні записи та відеофрагменти виступів джазових виконавців.

Продемонструйте свій альбом однокласникам та розкажіть про нього.

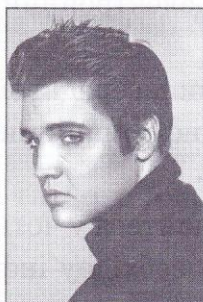
РОК-Н-РОЛ

Слухаємо музику: Е. Преслі. «That's All Right Mama»; К. Річард і гурт «The Shadows». «Living Doll».

Розглянь портрети співаків. Знайди серед них виконавців рок-н-рольних пісень. Постав біля обраних зображень позначку .

Знайди відповідні слова-характеристики до пісні Е. Преслі «That's All Right Mama» та запиши їх.

Характер мелодії пісні _____

Музичний супровід _____

Характерні засоби виразності виконання пісні _____

Допиши пропущені слова в поданому нижче визначенні.

Рок-н-рол (англ. *rock'n'roll* — _____, _____) — модний _____, що виник у _____ на початку 50-х років _____ ст. на ґрунті _____ та _____.

Впиши пропущені літери у порожні клітинки, щоб утворилися слова, пов'язані з темою уроку.

	О	
--	---	--

 -

--

 -

	О	
--	---	--

	И		
--	---	--	--

 -

--	--	--	--

 -

	Л		
--	---	--	--

	Л		
--	---	--	--

		А	
--	--	---	--

Розучи пісню «Рок-н-рол» Н. Май.

Музичний проект «Хіти рок-н-ролу»

Мета: знайти музичні записи хітів рок-н-ролу, упорядкувати диск із музичними творами у форматі мр3 та оформити обкладинку і зміст диска.

Очікуваний результат: диск із хітами рок-н-ролу.

Типологія проекту: груповий, середньої тривалості, практико-орієнтований, музичний.

План створення проекту:

1. Знайди із друзями найпопулярніші рок-н-рольні композиції та збережи на комп'ютері у форматі мр3 ті з них, які найбільше вам сподобаються.
2. Розподіліть окремо музичні композиції за виконавцями.
3. Складіть список пісень, розподіливши їх за виконавцями або в алфавітному порядку. Запишіть обрані пісні на диск.
4. Виготовте обкладинку диска. Оформіть титульну сторінку та зміст диска на зворотній стороні.

ІСТОРИЯ РОК-МУЗИКИ

Слухаємо музику: група «The Beatles». «Let it Be»; група «Queen». «The Show Must Go on», «We Are the Champions»; група «Pink Floyd». «Another Brick in the Wall»; фрагменти пісень гурту «Океан Ельзи»: «Відпусти», «Без бою», «Все буде добре», «Обійми».

Розглянь ілюстрації та підпиши їх.

Підказка: гурт «Океан Ельзи», група «Queen», група «Pink Floyd», група «The Beatles».

- Напиши, які ти знаєш різновиди рок-музики.

- Запиши імена відомих виконавців та назви колективів, які працювали в різних напрямках рок-музики.

Виконай пісню «Рок-н-рол» Н. Май.

Підпиши під нотним текстом слова першого куплету пісні.

Жваво, весело

Музичний проект «Рок-концерт»

Мета: створити сценарій шкільного свята, присвяченого зіркам року.

Очікуваний результат: сценарій шкільного свята.

Типологія проекту: груповий, середньої тривалості, практико-орієнтований, музичний, інформаційний.

План створення проекту:

Для створення сценарію шкільного свята «Рок-концерт» потрібно об'єднатися у три групи.

1. «Музикознавці» — підберіть найпопулярніші рок-композиції та збережіть їх у форматі мр3; зберіть відомості про їхніх виконавців та авторів.
2. «Художники» — знайдіть та збережіть портрети виконавців рок-композицій і підготуйте презентацію, використавши зібрану інформацію. Зробіть оголошення шкільного свята та розташуйте його в холі школи.
3. «Сценаристи» — складіть сценарій свята, використавши інформацію попередніх груп, підберіть або складіть вірші про рок-музику, оберіть ведучих, режисера та демонстратора презентації.

Ваше свято буде чудовим!

ПОПУЛЯРНА МУЗИКА — ЗІРКОВІ ІМЕНА

Слухаємо фрагменти композицій: М. Джексон. «They Don't Care About Us»; П. Каас. «Mon Moe Moi», «D'Allemagne»; А. Пугачова. «Маестро»; А. Челентано. «Confessa», «Soli»; Л. Фабіан. «Je t'aime»; С. Ротару. «Червона рута»; Т. Кароль. «Намалюю тобі»; Джамала. «Чому квіти мають очі»; О. Пономарьов. «Він чекає на неї».

Добери до прослуханих творів відповідні слова-характеристики, які стосуються мелодії пісні.

М. Джексон. «They Don't Care About Us» _____

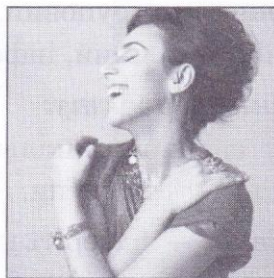
П. Каас. «D'Allemagne» _____

С. Ротару. «Червона рута» _____

О. Пономарьов. «Він чекає на неї» _____

- Упізнай українських популярних виконавців та підпиши фото.

- Впиши пропущені у реченнях слова про характерні ознаки популярної музики.

ЗМІСТ

Буденне _____, людські _____,
_____, життєві _____, близькі
кожній _____.

ВОКАЛЬНИЙ СТИЛЬ	Мелодійна та _____ манера виконання, застосування «відкритого» _____, широке використання техніки _____ вокалу.
МУЗИЧНІ ІНСТРУМЕНТИ	Популярну _____ супроводжує «живий» естрадний _____ або _____, сучасний фонограмний _____. Для сучасної поп-музики велике значення відіграє _____ апаратура, яка додає музичному твору неповторного _____.
МЕЛОДІЇ	Мелодії, як правило, _____, _____, _____ запам'ятовуються.

Розучи пісню «Вчора» («Yesterday») П. Маккартні.

Музичний проект «Пісні гурту «The Beatles».

Мета: знайти музичні записи пісень гурту «The Beatles» в авторському виконанні, упорядкувати диск із музичними творами та оформити до нього обкладинку і зміст.

Очікуваний результат: диск із піснями гурту «The Beatles».

Типологія проекту: груповий, середньої тривалості, практико-орієнтований, музичний.

План створення проекту:

Об'єднайтеся з друзями у групи.

1. Дізнайтеся, які композиції гурту «The Beatles» є найпопулярнішими серед учнів класу, провівши опитування, та складіть список цих пісень.
2. Знайдіть вибрані композиції у мережі Інтернет та збережіть їх у форматі mp3 в окрему папку на комп'ютері.
3. Розподіліть музичні композиції за ступенем популярності або за алфавітом.
4. Зробіть обкладинку диска, приклеївши на титульній сторінці фото гурту, на зворотній стороні запишіть зміст диска.

ПОПУЛЯРНІ ВІА (ВОКАЛЬНО-ІНСТРУМЕНТАЛЬНІ АНСАМБЛІ)

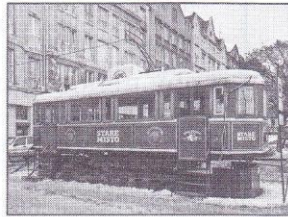
Слухаємо фрагменти композицій: ВІА «Смерічка». «Водограй»; ВІА «Орера». «Пісня про Тбілісі»; ВІА «Самоцвіти». «Шкільний вальс»; гурт «Пікардійська терція». «Старенький трамвай».

Переглянь ілюстрації, кожна з яких пов'язана зі змістом і назвою композиції, які щойно звучали. Підпиши кожную ілюстрацію.

_____

_____

_____

_____

Впиши пропущені літери у порожні клітинки, щоб отримати назви популярних ВІА.

		Е				А
--	--	---	--	--	--	---

		Е		А
--	--	---	--	---

А						И
---	--	--	--	--	--	---

І			Я		
---	--	--	---	--	--

Виконай пісню «Вчора» («Yesterday») П. Маккартні.

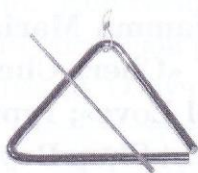

За допомогою музичних інструментів створи супровід до пісні, дотримуючись її характерних особливостей: помірному темпу, неголосного виконання, ліричної мелодії.

Пофантазуй і створи декілька варіантів супроводу.

Обери і познач той інструмент, який тобі найбільше подобається.

Спробуй виконати пісню з імпровізацією дуєтом. Один із вас виконуватиме оригінал мелодії пісні, а другий — співатиме вокаліз на звук [а], побудований на мелодії пісні та з додаванням підголосків.

Музичний проект «Популярні ВІА»

Мета: створити буклет «Популярні ВІА ХХ століття», присвяченого творчості відомих вокально-інструментальних ансамблів.

Очікуваний результат: буклет.

Типологія проекту: індивідуальний, короткотривалий, інформаційний, мистецтвознавчий.

План створення проекту:

1. Знайди необхідну інформацію про найпопулярніші вокально-інструментальні ансамблі 70-90 років ХХ століття в музичних або електронних енциклопедіях (імена засновників ВІА та їхніх керівників, склад виконавців, назви альбомів).
2. Відшукай необхідні портрети або фотознімки виступів. Оформ буклет.

Буклет може мати декілька варіантів: 2 сторінки (за прикладом листівки), 3 або 4 сторінки (як книжка-розгортка або програмка концерту).

Перша титульна сторінка буклета повинна містити назву та ілюстрацію або колаж фото, на звороті — відомості про автора буклета, контактні дані.

Внутрішня частина буклета — інформаційна: у ній потрібно розмістити одну або кілька коротких статей з інформацією про ВІА, додавши фотографії або ілюстрації.

Увага! Якщо ти володієш програмою Microsoft Publisher, ти зможеш виготовити свій буклет в електронному вигляді та роздрукувати його перед презентацією проекту.

ДИСКО

Слухаємо фрагменти композицій: гурт «Boney M.». «Sunny»; гурт «Ricchi E Poveri». «Mamma Maria»; гурт «Modern Talking». «Brother Louie», «Cheri Cheri Lady»; Донна Саммер. «Hot Stuff», «I Feel Love»; гурт «Bee Gees». «How Deep Is Your Love»; гурт «Pet Shop Boys». «Go West».

Яка композиція тобі сподобалася найбільше? Пригадай інформацію про її виконавців. Напиши невелику статтю про свої враження.

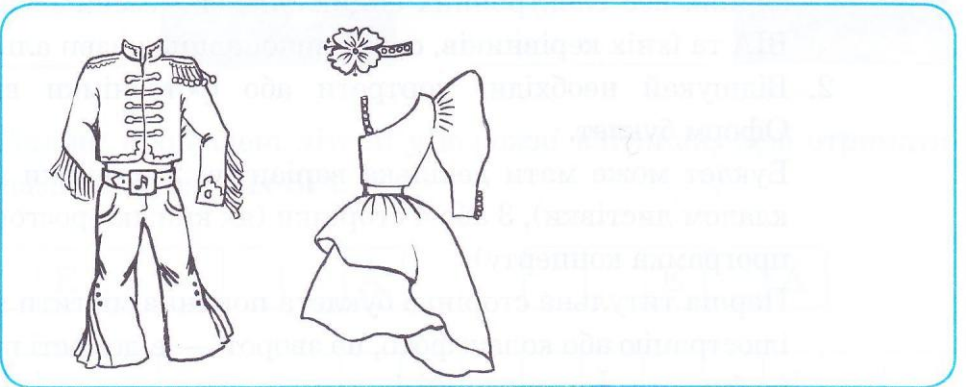

Розглянь зображення костюмів у стилі диско. Візьми кольорові олівці та розфарбуй одяг. Створи ескіз власного костюма у стилі диско.

Допиши визначення та перевір свої знання за підручником.

Диско (англ. *Disco*) — стиль популярної _____

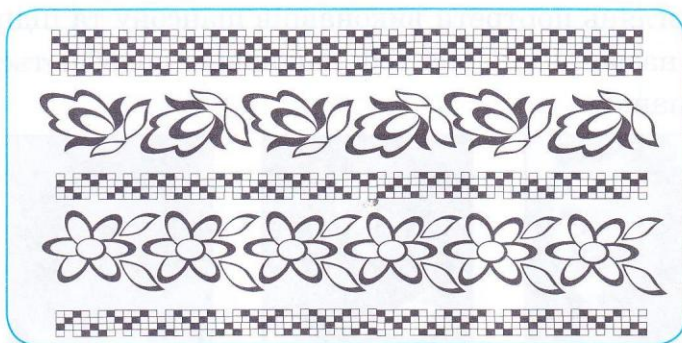

Розучи «Пісню про рушник» П. Майбороди.

Розглянь зображення рушника. Візьми кольорові олівці або ручки та розмалюй рушничок для мами, додай до нього елементи стилізації. Озвуч свій малюнок пісню.

Музичний проект «Весна прийшла»

Мета: створити міні-книжечку про музичні твори, які розповідають про весну.

Очікуваний результат: міні-книжечка з ілюстраціями.

Типологія проекту: індивідуальний, короткотривалий, практико-орієнтований, музично-образотворчий, інформаційний.

План створення проекту:

Цей проект допоможе тобі узагальнити свої знання про пісні й інструментальні композиції, які присвячені весні.

1. Відшукай пісні та інструментальні твори, які розповідають про весну, збережи необхідні відомості про них.
2. Класифікуй зібрану інформацію за декількома типами: народні пісні, пісні українських композиторів, інструментальні твори.
3. Виготов з паперу книжечку-розгортку, розмісти у ній зібрану інформацію за рубриками. Кожному твору присвяти 1 або 2 сторінки книжечки.
4. Прикрась книжечку «Весна прийшла» ілюстраціями, оформ титульну сторінку. На останній сторінці розташуй відомості про автора книжечки.

Твій подарунок до весняних свят готовий — презентуй його.

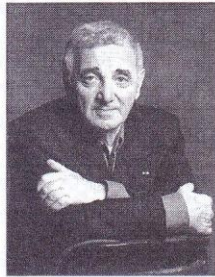
ШАНСОН

Слухаємо музику: Шарль Азнавур, Мірей Матьє. «Une Vie D'amour» («Вічне кохання»); Едіт Піаф. «Non, Je Ne Regrette Rien» («Ні, я ні про що не шкодую»).

Розглянь портрети виконавців шансону та підпиши їхні імена та назви пісень, які тобі найбільше подобаються у їхньому виконанні.

_____

_____

- Напиши характерні ознаки шансону, які тобі запам'яталися.

_____

_____

- Допиши визначення понять та перевір себе за підручником.

Шансон (фр. *chanson* — пісня) — _____

Шансон'є (фр. *chansonier* — співак) — _____

- Напиши імена співаків, які є представниками класичного шансону.

_____

_____

- Напиши імена виконавців французьких естрадних пісень.

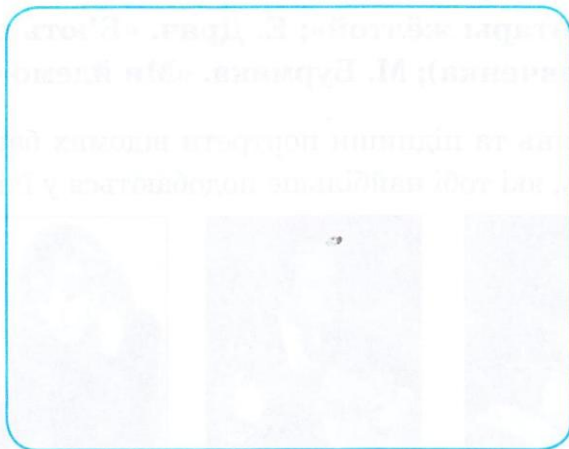
_____

Виконай «Пісню про рушник» П. Майбороди.

Створи обкладинку диска «Рідна мати моя», який містить пісні, присвячені усім матусям.

Музичний проект «Улюблені пісні шансону»

Мета: створити ілюстрований пісенник з улюбленими композиціями шансону.

Очікуваний результат: пісенник.

Типологія проекту: груповий, короткотривалий, практико-орієнтований, музично-образотворчий.

План створення проекту:

Об'єднайтеся у групи та створіть пісенник.

1. Проведіть опитування серед батьків, учнів і вчителів школи з метою визначення улюблених шансоньє та пісень цього жанру.
2. У пісенних збірниках та за допомогою мережі Інтернет знайдіть та збережіть тексти обраних пісень.
3. Із паперу створіть невеличкий пісенник, запишіть у ньому слова обраних композицій. Створіть до кожного музичного твору яскраві ілюстрації та оформіть титульну сторінку пісенника.

Презентуйте свій пісенник «Улюблені пісні шансону» на шкільному вечорі, присвяченому видатним шансоньє.

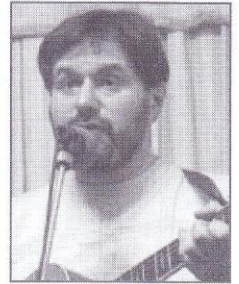
БАРДИ

Слухаємо фрагменти пісень: Б. Окуджава. «Ваше величство женщина»; Б. Окуджава. «Молитва Франсуа Вийона» у виконанні Ж. Бічевської; Ю. Візбор. «Изгиб гитары жёлтой»; Е. Драч. «Б'ють пороги» (на слова Т. Шевченка); М. Бурмака. «Ми йдемо».

Розглянь та підпиши портрети відомих бардів та додай назви пісень, які тобі найбільше подобаються у їхньому виконанні.

_____

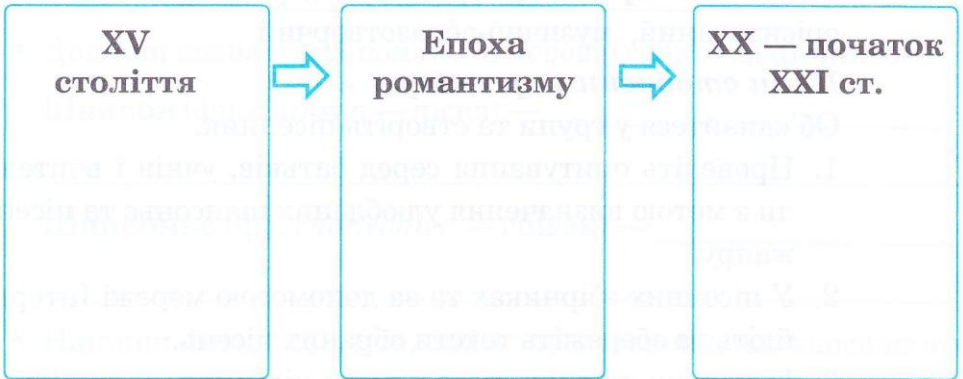
_____

_____

_____

- Поміркуй та доповни схему про історію виникнення та розвиток бардівської пісні.

- Напиши, які ознаки характерні для бардівської пісні.

_____

_____

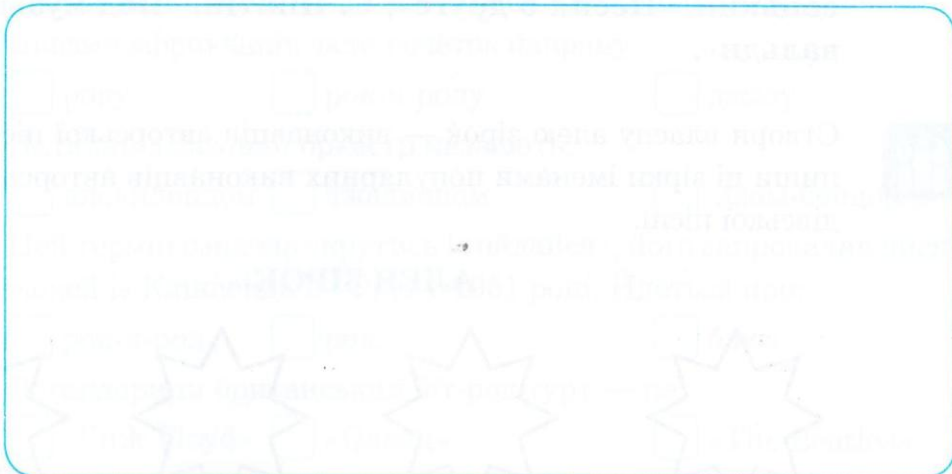
_____

Розучи пісню «Господи, помилуй нас» Т. Петриненка.

Проілюструй пісню власним малюнком.

Музичний проект «Свято бардівської пісні»

Мета: створити сценарій свята про творчість сучасних бардів.

Очікуваний результат: сценарій шкільного свята.

Типологія проекту: груповий, середньої тривалості, практико-орієнтований, музичний, інформаційний.

План створення проекту:

Для створення сценарію шкільного свята вам потрібно об'єднатися у чотири групи.

1. «Журналісти» — проведіть опитування серед учнів класу з метою визначення прихильників бардівської пісні та популярних композицій цього напрямку.
2. «Музиканти» — прослухайте бардівські пісні та знайдіть серед них ті, які є улюбленими піснями класу. Збережіть ці твори у форматі мр3 та зберіть відомості про їхніх виконавців.
3. «Художники» — знайдіть ілюстрації до обраних пісень та портрети їхніх виконавців, зробіть відеокліп.
4. «Сценаристи» — складіть сценарій свята, використавши інформацію попередніх груп. Запросіть на свято друзів.
Ваше свято буде чудовим!

ЗВУЧИТЬ АВТОРСЬКА БАРДІВСЬКА ПІСНЯ

Урок узагальнення знань

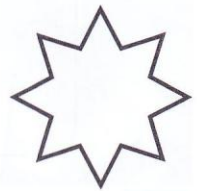
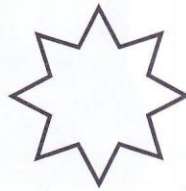

Слухаємо музику: А. Горчинський. «Троянди на пероні»; В. Морозов. «Армія світла», «Біла квітко»; В. Ви-соцький. «Песня о друге»; С. Нікітін. «Под музику Ви-вальди».

Створи власну алею зірок — виконавців авторської пісні. Підпиши ці зірки іменами популярних виконавців авторської бар-дівської пісні.

АЛЕЯ ЗІРОК

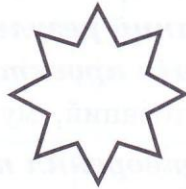

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

Перевір свої знання з теми за допомогою тестів. Візьми олівець та постав позначку біля правильного варіанта відповіді. Пере-вірити свої відповіді ти зможеш за допомогою підручника. По-став собі оцінку за виконану роботу.

1. Історично складену сукупність засобів та прийомів художньої виразності, що відображає естетичні погляди різних людей пев-ної епохи або творчого напрямку, називають:

музичною спадщиною

музичним стилем

музичною культурою

2. Повільний ліричний танець у класичному балеті — це:

галоп

адажіо

менует

3. Створення художнього твору (музичного, поетичного, сценічного) у момент його виконання без попередньої підготовки називають:
- імпровізацією   варіацією   фантазією
4. Ритми регтайму в поєднанні з елементами блюзу та духовними співами африканців дали початок напрямку:
- року   рок-н-ролу   джазу
5. Великий джазовий оркестр називають:
- дискілендом   джазменом   джаз-бендом
6. Цей термін означає «крутись і гойдайся», його запровадив диск-жокей із Клівленда Е. Фрід у 1951 році. Йдеться про:
- рок-н-рол   рок   блюз
7. Легендарний британський біт-рок-гурт — це:
- «Pink Floyd»   «Queen»   «The Beatles»
8. Загальнодоступну музику, поняття, що охоплює різноманітні стилі, жанри та напрями масового музикування, називають:
- рок-музикою   класичною музикою   поп-музикою
9. Відомий співак і танцюрист, який став одним із комерційно найуспішніших сольних артистів, — це:
- Джо Дассен   Пол Маккартні   Майкл Джексон
10. Легендарний ВІА, створений Л. Дутківським, солістами якого були С. Ротару, В. Зінкевич та Н. Яремчук, — це:
- «Кобза»   «Смерічка»   «Водограй»
11. Стиль популярної танцювальної музики II половини 1970-х років, яка характеризується рівномірним чітким ритмом, називають:
- диско   шансоном   роком
12. Як по-іншому називають українських бардів?
- шансоньє   кобзарями   лірниками

Порахуй правильні відповіді. Це твої досягнення в Країні музики!

Постав собі оцінку:

МУЗИКА ТЕАТРУ

Слухаємо музику: І. Кальман. Арія «Карамболіна, Карамболетта» з оперети «Фіалка Монмартру» у виконанні О. Крицької; І. Кальман. «Арія містера Ікс» з оперети «Принцеса цирку» у виконанні Г. Отса; А. Хачатурян. «Танець з шаблями» із балету «Гаяне».

Охарактеризуй мелодію кожного твору.

І. Кальман. Арія «Карамболіна, Карамболетта» _____

_____

І. Кальман. «Арія містера Ікс» _____

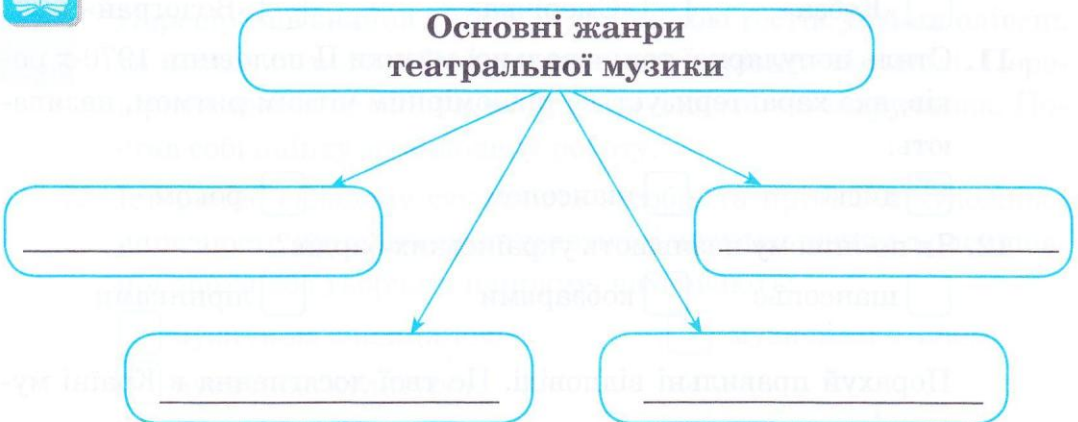
_____

А. Хачатурян. «Танець із шаблями» _____

_____

Розглянь схему і заповни її.

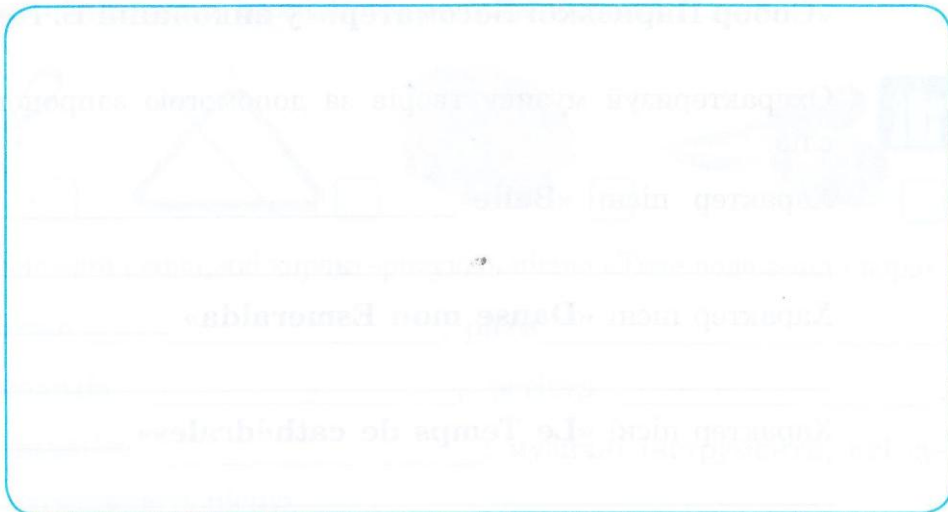

Розучи пісню «Тече вода з-під явора» О. Злотника.

Намалюй власну ілюстрацію до пісні «Тече вода з-під явора».

Музичний проект «Лунає оперета»

Мета: створити альбом, присвячений найпопулярнішим оперетам.

Очікуваний результат: альбом із диском.

Типологія проекту: груповий, середньої тривалості, інформаційний, музичний.

План створення проекту:

Для створення альбому вам потрібно об'єднатися у три групи.

1. «Журналісти» — проведіть опитування серед учнів класу з метою визначення найпопулярніших оперет; у музичній енциклопедії та в інших джерелах знайдіть інформацію про авторів обраних оперет, їхній сюжет та виконавців.
2. «Художники» — знайдіть відповідні ілюстрації та портрети авторів і виконавців оперет; підготуйте альбом, в якому розмістіть статті першої групи та ілюстрації, підібрані вами; оформіть обкладинку вашого альбому.
3. «Музиканти» — знайдіть і збережіть записи обраних оперет, запишіть їх на диск.

Презентуйте альбом із диском своїм друзям.

Слухаємо музику: Р. Коччанте. Пісні «Belle», «Danse mon Esmeralda» та «Le Temps de cathédrales» із мюзиклу «Собор Паризької Богоматері» у виконанні Б. Пельтьє.

Охарактеризуй музику творів за допомогою запропонованих слів.

Характер пісні «Belle» _____

Характер пісні «Danse mon Esmeralda» _____

Характер пісні «Le Temps de cathédrales» _____

Слова: святковий, радісний, чіткий, танцювальний, печальний, жалібний, похмурий, важкий, схвильований, ніжний, лагідний, задумливий, мрійливий, обережний, жартівливий, оптимістичний, переможний, чудовий.

Перестав склади в словах у правильному порядку та прочитай речення. Запиши його. Про що йдеться?

Мучнози-сщечнані вастави, в якій ютьєднусяпо нітнірізмано рижан і вижальніра забисо естдраної та потобувої кимузи, ногохореофіграч, гонодратимач й гоноопер тватецмис.

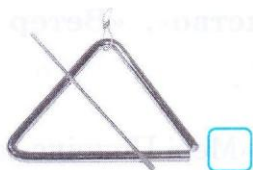
Вірне визначення: _____

Відповідь: _____

Виконай пісню «Тече вода з-під явора» О. Злотника.

За допомогою музичних інструментів створи оригінальний супровід до пісні. Який інструмент ти обереш?

Запиши слова, які характеризують пісню «Тече вода з-під явора».

Темп _____, ритм _____,

мелодія _____, регістр _____,

динаміка _____; музичні інструменти, які супроводжують пісню, _____

Музичний проект «Сучасні мюзикли»

Мета: підготувати та випустити шкільну тематичну газету, присвячену сучасним популярним мюзиклам.

Очікуваний результат: шкільна газета.

Типологія проекту: груповий, короткотривалий, інформаційний, музичний.

План створення проекту:

Об'єднайтеся з друзями у три групи для створення проекту.

1. «Журналісти» — проведіть опитування серед учнів класу або школи про улюблені сучасні мюзикли, оформіть дані опитування у вигляді діаграми.
2. «Мистецтвознавці» — знайдіть серед інформаційних джерел відомості про улюблені мюзикли учнів, підготуйте статті до шкільної тематичної газети.
3. «Художники» — оформіть газету на ватмані. Розмістіть статті та діаграми з опитуванням, додайте відповідні ілюстрації та фотографії.

Презентуйте свою газету та розмістіть її в інформаційному куточку школи.

ТЕЛЕМЮЗИКЛ

Слухаємо музику: І. Костел. Музика до фільму «Мері Поппінс» (уривки); М. Дунаєвський. Музика до фільму «Мері Поппінс, до побачення»: увертюра, пісні «Непогода», «Леди совершенство», «Ветер перемен», «33 коровы» (фрагменти).

Напиши есе про телемюзикл «Мері Поппінс, до побачення».

Допиши пропущені слова, щоб утворилось визначення, про яке йшлося на уроці.

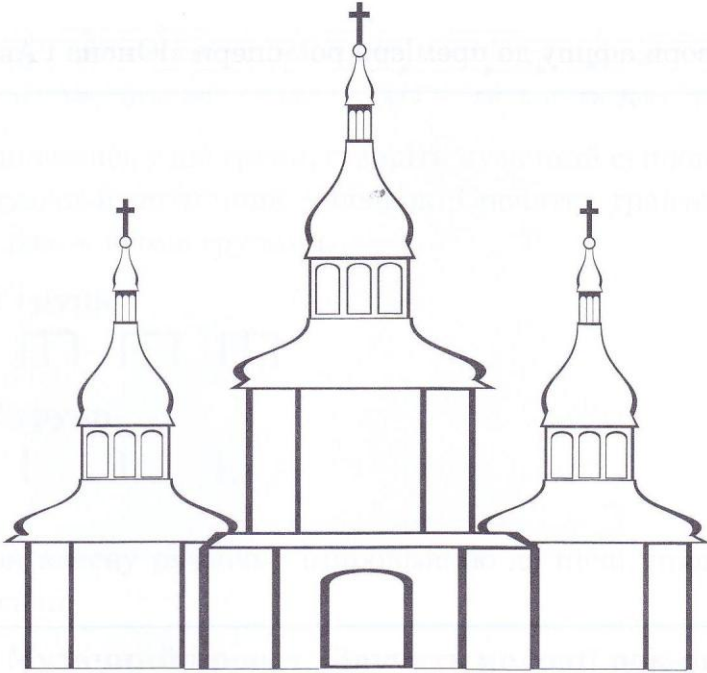
Фільм, в якому _____ роль відіграють _____
_____, _____ і _____,
при цьому вони _____ загальним, не над-
то складним, зазвичай з _____ елементами
_____, — це _____.

Розучи пісню «Києве мій» І. Шамо.

Розфарбуй зображення та доповни його таким чином, щоб утворилося сучасне стилізоване панно.

Музичний проект «Мій улюблений телемюзикл»

Мета: створити буклет, присвячений улюбленому телемюзиклу.

Очікуваний результат: буклет.

Типологія проекту: індивідуальний, короткотривалий, інформаційний, музичний.

План створення проекту:

1. Попрацюй із музичною або електронною енциклопедією та знайди потрібну інформацію про свій улюблений телемюзикл (імена авторів та виконавців, відомості про твір, який став основою сюжету телемюзиклу).
2. Оформ буклет. Додай до нього власні ілюстрації або відповідні фотографії.

Не забудь при оформленні буклета про титульну і зворотню сторінки.

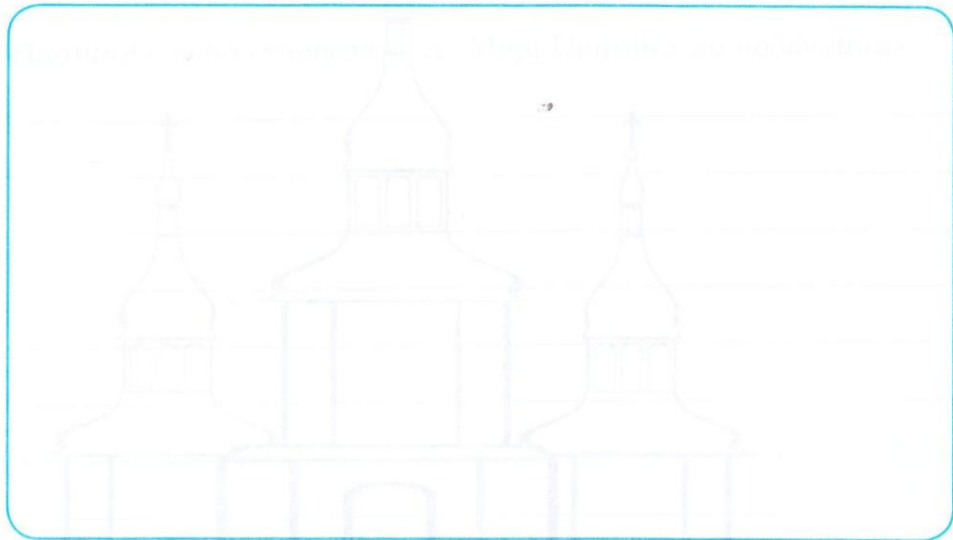
ІСТОРІЯ РОК-ОПЕРИ

Слухаємо музику: О. Рибников. Пролог, романси «Я тебе ніколи не забуду» і «Белый шиповник», епілог «Аллилуйя» з рок-опери «Юнона і Авось».

Створи афішу до прем'єри рок-опери «Юнона і Авось».

Напиши назви відомих тобі рок-опер і відомості про них (автори і виконавці головних ролей, дата виходу тощо).

Виконай пісню «Києве мій» І. Шамо.

Розглянь фрагмент запису мелодії перших фраз пісні.

mp

1. Гра - є мо-ре зе - ле - не, ти - хий день до-го - ра.
 До - ро - ги - ми для ме - не ста - ли схи - ли Дніп - ра,

Об'єднавшись у дві групи, створіть музичний супровід до пісні, виконуючи її ритмічний малюнок. Спочатку грайте окремо, а потім разом двома групами.

1 група

2 група

Створи власну ритмічну імпровізацію до пісні, проплескавши її в долоні.

Музичний проект «Звучать мелодії рок-опер»

Мета: створити диск із популярними мелодіями рок-опер.

Очікуваний результат: диск.

Типологія проекту: індивідуальний, середньої тривалості, практико-орієнтований, музичний.

План створення проекту:

1. Прослухай популярні номери із сучасних рок-опер. Збережи ті музичні твори, які тобі найбільше сподобаються, у форматі мр3.
2. Розташуй зібрані композиції у певній послідовності (за назвами рок-опер, ступенем їхньої популярності або за виконавцями). Запиши зібрані музичні композиції на диск.
3. Зроби обкладинку диска із назвою та змістом на зворотній стороні.

Презентуй свій диск друзям. Розкажи про авторів та виконавців пісень із рок-опер.

МУЗИКА З ТЕЛЕЕКРАНУ

Слухаємо музику: Б. Окуджава. «Нам потрібна одна перемога»; музика до фільму «В бій ідуть одні «старики».

Розглянь ілюстрацію — кадр із фільму «В бій ідуть одні «старики». Напиши, які музичні інструменти на ній зображені.

Слухаємо музику: І. Цілик, Сестри Тельнюк та гурт «Kozak System». «Повертайся живим».

Напиши лист фронтовикам під назвою «Повертайтеся живими». Озвуч його піснею.

Розучи пісню «Спасибі вам, фронтовики» Н. Май.

Візьми кольорові олівці та створи ілюстрацію за сюжетом пісні.

Музичний проект «Пісні кінофільмів про війну»

Мета: знаходити та вибирати необхідну інформацію для оформлення музичної презентації.

Очікуваний результат: музична презентація.

Типологія проекту: індивідуальний, середньої тривалості, практико-орієнтований, музичний.

План створення проекту:

Проект, який має декілька етапів, буде присвячений героям війни.

- 1 *етап* — *пошуковий*. Прослухай пісні з кінофільмів, що присвячені війні. Обери серед них ті, які найбільше тобі сподобаються, та збережи їх у форматі мр3. До обраних пісень знайди і збережи ілюстрації чи сюжетні фотографії.
- 2 *етап* — *практичний*. У програмі Microsoft PowerPoint створи власну презентацію з піснями про війну. Додай до презентації, крім музичних файлів, ілюстрації до пісень.
- 3 *етап* — *презентаційний*. Продемонструй свою роботу друзям. Розкажи детальніше про пісні, які звучатимуть у твоїй презентації.

ЕЛЕКТРОННА МУЗИКА ТА ЇЇ ІНСТРУМЕНТИ

Слухаємо музику: Кейко Мацуї. «Tears of the Ocean», «Deep Blue»; гурт «Space». «Just Blue», «Magic Fly».

Запиши свої враження від музичних творів, виконаних на електронних інструментах.

Кейко Мацуї. «Tears of the Ocean» _____

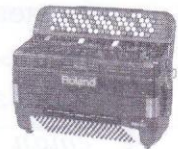
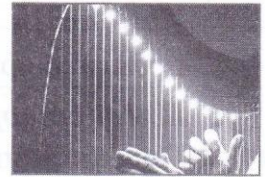
«Deep Blue» _____

Гурт «Space». «Just Blue» _____

«Magic Fly» _____

Розглянь зображення електронних музичних інструментів та підпиши їх.

Виконай пісню «Спасибі вам, фронтовики» Н. Май.

Створи вірш до пісні, передай у ньому свій настрій. Проілюструй вірш власним малюнком.

Музичний проект «Звучить електронна музика»

Мета: створити диск із популярними композиціями у виконанні електронних музичних інструментів.

Очікуваний результат: диск.

Типологія проекту: індивідуальний, середньої тривалості, практико-орієнтований, музичний.

План створення проекту:

1. Прослухай твори у виконанні електронних музичних інструментів. Збережи ті композиції, які тобі сподобаються найбільше, у форматі мр3.
2. Запиши зібрані музичні композиції на диск, розподіливши їх за електронними музичними інструментами. Зроби обкладинку диска з назвою «Звучить електронна музика» та на її зворотній стороні напиши зміст.
3. Презентуй створений тобою диск друзям. Розкажи про особливості звучання електронних інструментів, історію їхнього виникнення та про авторів і виконавців музичних творів.

СУЧАСНА ТАНЦОВАЛЬНА МУЗИКА

Слухаємо музику: Дж. Тімберлейк. «Cry Me a River»; гурт «ТНМК». «Гранули»; гурт «Тартак». «Україно, забивай».

Розглянь таблицю та заповни її, охарактеризувавши композиції.

Назва композиції	Темп	Ритм	Динаміка	Мелодія	Музичний супровід — інструменти
Дж. Тімберлейк. «Cry Me a River»					
Гурт «ТНМК». «Гранули»					
Гурт «Тартак». «Україно, забивай»					

Прочитай речення та встав пропущені слова.

Молодіжна _____ хіп-хопу включає в себе _____ основні елементи: _____, _____, _____ і _____.

Реп — один із основних елементів стилю _____, це _____, який зазвичай _____ під музику з _____.

Ар-енд-бі, що утворився в результаті поєднання _____,
 _____ і _____, мав свої особливості: _____
 _____ стиль звучання з ритмами _____ і
 _____, _____ вокал.

Розучи пісню «Край, мій рідний край» М. Мозгового.

Намалюй ілюстрацію до пісні: зобрази на ній край, в якому ти живеш.

Музичний проект

«Стилі сучасної танцювальної музики»

Мета: створити буклет, присвячений стилям сучасної танцювальної музики.

Очікуваний результат: буклет.

Типологія проекту: індивідуальний, короткотривалий, інформаційний, музичний.

План створення проекту:

1. Для виготовлення буклета знайди у довідниках та електронних енциклопедіях необхідну інформацію про стилі сучасної танцювальної музики й авторів та виконавців популярних танцювальних композицій.
2. Оформ статтю буклета, додай до неї відповідні ілюстрації чи фотографії композиторів та виконавців.

Презентуй свій буклет друзям та озвуч його сучасною танцювальною музикою.

ЖАНРИ ТА НАПРЯМИ ЕЛЕКТРОННОЇ МУЗИКИ

Слухаємо фрагменти композицій: Й.С. Бах. «Концерт для двох скрипок і оркестру»; Й.С. Бах. «Бранденбурзький концерт №3»; Й.С. Бах. «Бранденбурзький концерт №3» в стилі техно.

Послухай композиції та напиши свої враження про особливості звучання музики та її характер.

Оригінал твору	Сучасна обробка в стилі техно

Перевір свої знання та заповни таблицю.

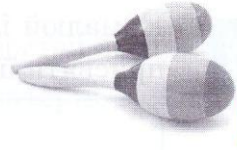
Назва напрямку електронної музики	Характерні ознаки стилю

Виконай пісню «Край, мій рідний край» М. Мозгового.

Обери та познач музичні інструменти, за допомогою яких створи супровід до пісні. Заграй із друзями під фонограму ланцюжком.

Спробуй заспівати пісню під фонограму та записати свій спів на диктофон.

Проведи з друзями конкурс на краще виконання пісні.

Музичний проект «Новітні музичні явища»

Мета: підготувати та випустити шкільну тематичну газету, присвячену сучасним музичним явищам.

Очікуваний результат: шкільна газета.

Типологія проекту: груповий, короткотривалий, інформаційний, музичний.

План створення проекту:

Для створення проекту об'єднайтеся з друзями у три групи.

1. «Журналісти» — проведіть опитування серед учнів класу та визначте, які жанри та напрями електронної музики є найпопулярнішими; результати опитування оформіть у вигляді статті.
2. «Мистецтвознавці» — в енциклопедіях та словниках знайдіть відомості про новітні музичні явища — жанри та напрями електронної музики; про кожен із них напишіть окремі невеликі статті. Доберіть необхідні ілюстрації.
3. «Художники» — оформіть газету на ватмані. Розмістіть підготовлені статті про жанри та напрями електронної музики, інформацію про виконавців. Додайте необхідні малюнки та ілюстрації.

Презентуйте з друзями створену вами газету.

Влаштуйте концерт-прослуховування сучасної електронної музики та визначте найпопулярніші композиції.

МУЗИЧНЕ МИСТЕЦТВО: ДІАЛОГ ТРАДИЦІЙ І НОВАТОРСТВА

Підсумковий урок

Слухаємо музику: Л. ван Бетховен. Симфонія №9. Фінал («Ода до радості»).

Намалюй ілюстрацію до фіналу симфонії Л. ван Бетховена та присвяти її своїй Батьківщині.

Перевір свої знання з теми за допомогою пропонованих тестів. Візьми олівець та постав позначку біля вірного варіанта відповіді. Перевірити свої відповіді ти зможеш за допомогою підручника. Постав собі оцінку за виконану роботу.

- Музично-сценічна вистава переважно розважального характеру, що поєднує монологічне і діалогічне мовлення з вокальною та інструментальною музикою, танцювальне мистецтво й естрадні прийоми, називається:
 оперою   оперетою   балетом
- Оперета на І. Кальмана на лібрето А. Грюнвальда і Ю. Браммера:
 «Принцеса цирку»   «Фіалка Монмартру»
 «Княгиня Чардашу»
- Музично-сценічна вистава, в якій поєднуються різноманітні жанри і виражальні засоби естрадної та побутової музики, хореографічного, драматичного й оперного мистецтва, — це:
 рок-опера   оперета   мюзикл

4. Відома радянська рок-опера композитора Олексія Рибникова на вірші поета Андрія Вознесенського:
- «Юнона і Авось»   «Орфей і Еврідіка»   «Стадіон»
5. Назва фільму, в якому прозвучала пісня «Смуглянка»:
- «В бій ідуть одні «старики»
 «Білоруський вокзал»   «17 миттєвостей весни»
6. Музику, створену з використанням синтезаторів, семплерів, комп'ютерів і драм-машин, називають:
- естрадною   елетронною   популярною
7. Музично-драматичний жанр, основою якого є рок-музика, а коріння пов'язане з мюзиклом, називають:
- оперою   оперетою   рок-оперою
8. Французький гурт, який виконує музику в жанрі космічної електронної музики та диско, — це:
- «Pink Floyd»   «Kraftwerk»   «Space»
9. Молодіжна культура, яка виникла в кінці 1970-х років у США в середовищі афроамериканців, — це:
- хіп-хоп   диско   рок
10. Фільм, в якому основну роль відіграють музика, спів і танці, при цьому вони об'єднані загальним, не надто складним, зазвичай з комедійними елементами сюжетом, називається:
- мюзиклом   телемюзиклом   оперетою
11. Ритмічний речитатив, що складає основу музики хіп-хопу, — це:
- рок   реп   біт
12. Широкий термін, що позначає музику, створену з використанням спеціального устаткування, — це:
- академічна музика   електронна музика
 розважальна музика

Порахуй вірні відповіді. Це твої справжні досягнення в Країні музики!

Вистав собі оцінку:

ДОДАТОК

МУЗИКА РІДНОГО ДОМУ

Слова О. Вратарьова

Музика О. Злотника

Помірно

1. Від Ки - є - ва до Льво - ва, від Кри - му до Кар - пат зем -
ля мо - я чу - до - ва цві - те, як зе - лен - сад. Дні - про - ва хви - ля си - ня дзве -
нить, не - мов стру - на, для ме - не, У - кра - ї - но, ти -
псін - ня і вес - на! *Приспів:* Му - зи - ка, му - зи - ка, му - зи - ка рід - но - го до - му,
дай ме - ні ра - дос - ті, ра - дос - ті, клич ме - не зно - ву!
Тут мо - ї ма - ма і та - то, тут мо - я піс - ня кри - ла - та же де ме -
не, же де ме - не! Тут мо - ї ма - ма і та - то,
тут мо - я піс - ня кри - ла - та же де ме - не, же де ме - не!

1. Від Києва до Львова, від Криму до Карпат
Земля моя чудова цвіте, як зелен-сад.
Дніпрова хвиля синя дзвенить, немов струна,
Для мене, Україно, ти — пісня і весна!

2. Десь там за небокраєм країни, наче рай,
Але для мене раєм залишиться мій край.
Дарує горобина рубіни край вікна,
Як мати, Україно, для мене ти одна!

Приспів.

Приспів:

Музика, музика,
Музика рідного дому,
Дай мені радості, радості,
Клич мене знову!
Тут мої мама і тато,
Тут моя пісня крилата
Жде мене, жде мене!

| *Двічі*

ЧЕРВОНА РУТА

Слова і музика В. Івасюка

1. Ти приз - най - ся ме - ні,   з від - кив те - бе ті ча - ри,
я без те - бе всі дні   у по - ло - ні пе - ча - лі.
Мо - же, десь у лі - сах   , ти чар - зі - лля шу - ка - ла,
сон - це - ру - ту знай - шла   і ме - не зча - ру - ва - ла.
Приспів:
Чер - во - ну ру - ту   не шу - кай ве - чо -
ра - ми, -   ти у ме - не є - ди - на, тіль - ки ти, по -
вір.   Бо тво - я вро - да -   то є чис - та - я
во - да,   то є бис - тра - я   во - да з си - ніх гір.

1. Ти признайся мені,
Звідки в тебе ті чари,
Я без тебе всі дні
У полоні печалі.
Може, десь у лісах
Ти чар-зілля шукала,
Сонце-руту знайшла
І мене зчарувала.

Приспів:

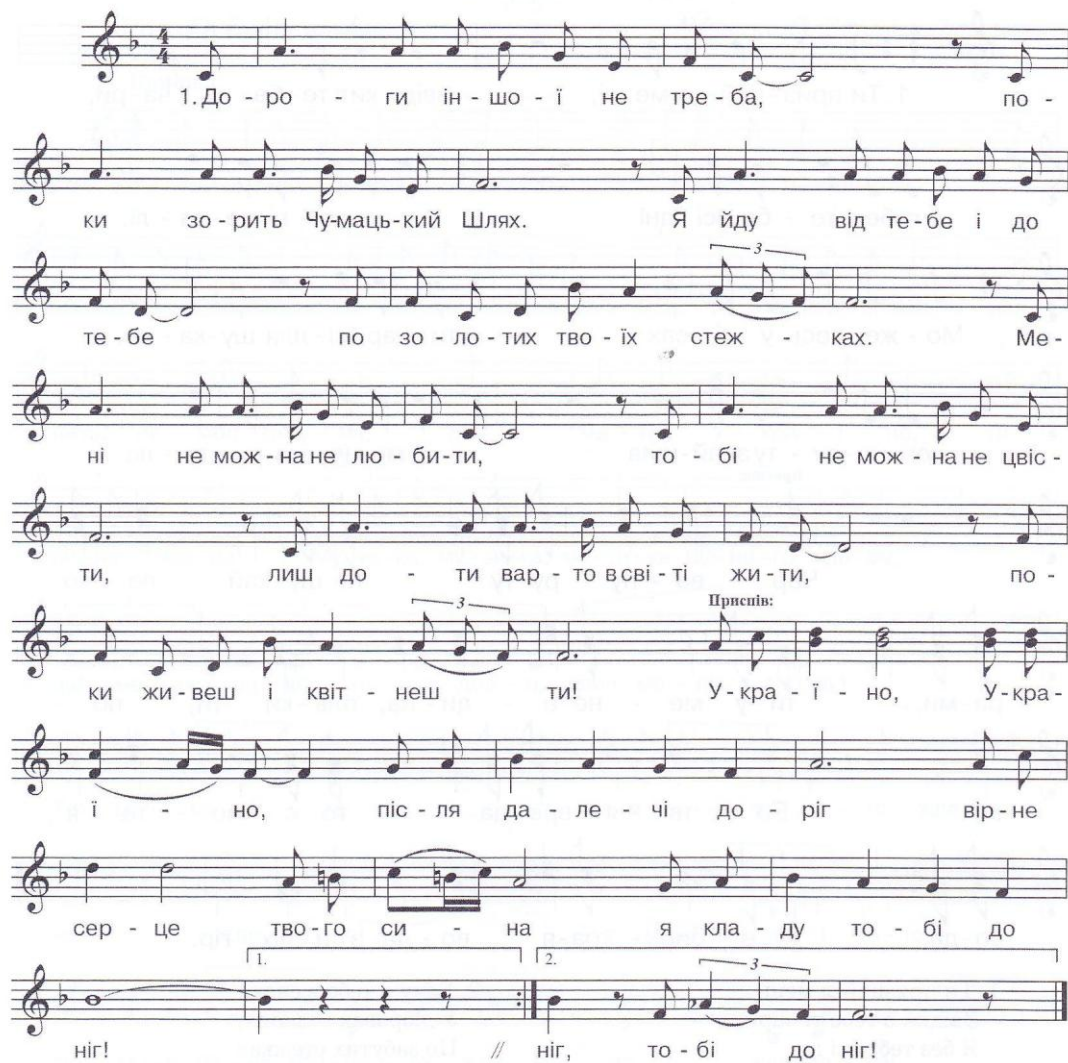
Червону руту
Не шукай вечорами, —
Ти у мене єдина,
Тільки ти, повір.
Бо твоя врода —
То є чистая вода,
То є бистрая вода
З синіх гір.

2. Бачу я тебе в снах,
У дібровах зелених,
По забутих стежках
Ти приходиш до мене.
І не треба нести
Мені квітку надії,
Бо давно уже ти
Увійшла в мої мрії.

Приспів.

УКРАЇНА

Слова і музика Т. Петриненка

1. До - ро - ги ін - шо - ї не тре - ба, по -
ки зо - рить Чу - маць - кий Шлях. Я йду від те - бе і до
те - бе по зо - ло - тих тво - їх стеж - ках. Ме -
ні не мож - на не лю - би - ти, то - бі не мож - на не цвіс -
ти, лиш до - ти вар - то в сві - ті жи - ти, по -
ки жи - веш і квіт - неш ти! *Приспів:* У - кра - ї - но, У - кра -
ї - но, піс - ля да - ле - чі до - ріг вір - не
сер - це тво - го си - на я кла - ду то - бі до
ніг! // ніг, то - бі до ніг!

1. Дороги іншої не треба,
Поки зорить Чумацький Шлях,
Я йду від тебе і до тебе
По золотих твоїх стежках.
Мені не можна не любити,
Тобі не можна не цвісти,
Лиш доти варто в світі жити,
Поки живеш і квітнеш ти!

Приспів:

Україно, Україно,
Після далечі доріг
Вірне серце твого сина
Я кладу тобі до ніг!

2. Бо ми кохаєм до нестями
І ще не скоро наш кінець,
Ще може, нашими серцями
Розпалити тисячі сердець.
Ще свічка наша не згоріла,
Ще наша молодість при нас,
А те, чи варте наше діло, —
То скажуть люди й скаже час.

Приспів.

ОДНА КАЛИНА

Слова В. Куровського

Музика Р. Квінти

Пожвавлено

1. Сум - но, сум - но, аж за край, не ди - вись на ме - не,
 грай, му - зи - ко, грай. Зим - но, зим - но на ду - ші,
 за - би - рай, що хо - чеш, тіль - ки за - ли - ши... Од -
 ну ка - ли - ну за вік - ном, од - ну ро - ди - ну за сто -
 лом, од - ну сте - жи - ну, щоб до - до - му йшла са - ма. Од -
 ну лю - бов на все жи - ття, од - ну жур - бу - до за - бу -
 ття. І У - кра - ї - ну, бо внас ін - шо - ї не - ма!

1. Сумно, сумно, аж за край,
 Не дивись на мене,
 Грай, музико, грай.
 Зимно, зимно на душі,
 Забирай, що хочеш,
 Тільки залиши...

Приспів:

Одну калину за вікном,
 Одну родину за столом,
 Одну стежину, щоб додому йшла сама.
 Одну любов на все життя,
 Одну журбу — до забуття.
 І Україну, бо в нас іншої нема!

2. Сумно, сумно, аж за край.
 Так чого ж ти плачеш?
 Грай, музико, грай!
 Крапля горя не залль,
 Заспівай, козаче, бо у нас ще є...
Приспів.

3. Сумно, так і не засну,
 Краще буду думать про свою весну,
 Та й піду за небокрай,
 Вперше, як востаннє —
 Грай, музико, грай...

Приспів:

Про ту калину за вікном,
 Одну родину за столом,
 Одну стежину, щоб додому йшла сама.
 Одну любов на все життя,
 Одну журбу — до забуття.
 І Україну, бо в нас іншої нема!

ЧОМ ТИ НЕ ПРИЙШОВ

Українська народна пісня

Повільно

1. Чом ти не при - йшов, як мі - сяць зі - йшов,
я те - бе че - ка - - - ла.
Чи ко - ня не мав, чи стеж - ки не знав,
ма - ти не пус - ка - ла?

1. — Чом ти не прийшов, як місяць зійшов?
Я тебе чекала.
Чи коня не мав, чи стежки не знав,
Мати не пускала?

2. — І коня я мав, і стежку я знав,
І мати пускала.
Молодша сестра (бодай не зросла!)
Сідельце сховала.

3. А старша сестра сідельце знайшла,
Коня осідлала.
— Поїдь, братику, до дівчиноньки,
Що тебе чекала.

4. Тече річенька невеличенька,
Скочу-перескочу.
Віддай ти мене, моя матінко,
За кого я схочу.

КУДИ ЗНИКА ДИТИНСТВО

Слова Л. Дербеньова

Музика О. Зацепіна

Переклад М. Мигаль

Наспівно

1. Ку-дизни-ка ди-тинс-тво, вя-кі і-де сві-ти? В ча-
рів - нім ко - ро-лівс - тві є шанс йо - го зна-йти?
Во - но пір - не у ти - шу, від - дав - ши міс - то снам, лис -
та нам не на-пи - ше і не по-дзво-нить нам.

Приспів:

Влі - ку і зи-мо-ю так ми - на - є швид - ко час,
 В тра-вах ко - ло ха-ти, депро-грі - ла - ся земля,
 є ди-тинс - тво в ко - гось, та не в нас.
 бу - де хтось стри - ба - ти, та не я. // я.

1. Куди зника дитинство,
 В які іде світи?
 В чарівнім королівстві
 Є шанс його знайти?
 Воно пірне у тишу,
 Віддавши місто снам,
 Листа нам не напише
 І не подзвонить нам.

Приспів:

Влітку і зимою
 Так минає швидко час,
 Є дитинство в когось,
 Та не в нас.
 В травах коло хати,
 Де прогрілася земля,
 Буде хтось стрибати,
 Та не я.

2. Куди дитинство лине,
 Куди воно втіка?
 Мабуть, в край журавлиний,
 Де зоряна ріка,
 Де небо ніжно-синє,
 Де пада цвіт до ніг...
 Та нам, на жаль, віднині
 Туди нема доріг.

Приспів.

3. Куди дитинство піде?
 У край той золотий,
 До ще малих сусідів,
 В яких ще безліч мрій.
 Воно пірне у тишу,
 Віддавши місто снам,
 Листа нам не напише
 І не подзвонить нам.

Приспів.

ЗДРАСТУЙ, СВІТ!

Слова В. Кострова

Музика Л. Квінт

Помірно

1. Світ про - ки - нувсь, мов ди - тят - ко, сон-це ся - є в не-бе -
 сах, і ве-се - ле мчить ло-шат - ко у за - квіт - чаних по -
 лях. Гри-ва сте - ли-ться, мов хви-ля, зір-ка ся - є на чо -
 лі. Сві-те, хо - чешь будь щас - ли - вим? Тож будь мир - нимна - зав -

Приспів:

жди! Здрас-туй, світ! Здрас-туй, друг! Піс-ні
 щед-рий вид-но-круг! Здрас-туй, день! Здрас-туй, мить! Не-ба о -
 - сяй-на бла-кить! Здрас-туй, дім! Здрас-туй, даль! Здрас-туй,
 ра-дість і печаль! Дав-ни-на й май-бу-ття! Здрас-туй, мо-ло-де жи -
 ття! Здрас-туй, // мо-ло-де... мо-ло-де... жи - ття!

1. Світ прокинувся, мов дитятко,
 Сонце сяє в небесах,
 І веселе мчить лошатко
 У завітчаних полях.
 Грива стелиться, мов хвиля,
 Зірка сяє на чолі.
 Світе, хочеш быть щасливим?
 Тож будь мирним назавжди!

Приспів:

Здрастуй, світ! Здрастуй, друг!
 Пісні щедрий виднокруг!
 Здрастуй, день! Здрастуй, мить!
 Неба осяйна блакить!
 Здрастуй, дім! Здрастуй, даль!
 Здрастуй, радість і печаль!
 Давнина і майбуття!
 Здрастуй, молоде життя!

2. Якщо світ такий крилатий
 І насправді, і всі сні,
 Хай навчить нас всіх лошатко
 Сонцю вірити й траві,
 І ловити пісню й казку
 У коштовні неводи.
 Світе, хочеш бути гарним?
 Тож будь мирним назавжди!

Приспів.

ТРОЄ БІЛИХ КОНЕЙ

Слова Л. Дербеньова
 Переклад М. Мигаль

Музика Є. Крилатова

Із кінофільму «Чародії»

1. За-мер-зли рі-ки і зем-ля бі-лі-є
 і ти-хо ко-жен дім дрі-ма. Це у міс-ті вог-ко

й ві - тер ві - є, це у міс - ті вог-ко й ві - тер ві - є,
 а за міс - том скрізь зи - ма, зи - ма, зи - ма...
f Приспів:
 Від тур - бот і лю-дей, від тур - бот і лю-дей нас
 швид - ко у сан - ках ве-зуть тро - є бі-лих ко-ней, тро - є
 бі - лихко - ней - си-на - мизи ми їх зо-вуть. Від тур- //вуть.

1. Замерзли ріки і земля біліє

І тихо кожен дім дріма.
 Це у місті вогко й вітер віє,
 Це у місті вогко й вітер віє,
 А за містом скрізь зима, зима, зима.

Приспів:

Від турбот і людей, від турбот і людей
 Нас швидко у санках везуть
 Троє білих коней, троє білих коней —
 Синами зими їх зовуть.

2. Поля вдягли святкові білі шати

І до весни ліси всі сплять,
 Лиш ялинки у трикутних платтях,
 Лиш ялинки у трикутних платтях
 Знов назустріч нам біжать, біжать, біжать.

Приспів.

3. Замерзли ріки і земля біліє,

Та я морозу не боюсь.
 Це у місті моє серце мліє,
 Це у місті моє серце мліє,
 А за містом я сміюсь, сміюсь, сміюсь.

Приспів.

ТИХА НІЧ, СВЯТА НІЧ!

Колядка

Слова Й. Мора

Музика Ф. Грубера

Наспівно
tr
 Ти - ха ніч, свя - та ніч! Яс - ність б'є від зір-ниць.
 Ди - ти-нонь-ка пре - свя-та, та - ка я - сна, мов зо - ря,
 спо - чи - ва - - - є вти - хім, ти - хім сні.

Тиха ніч, свята ніч!
Ясність б'є від зірниць.
Дитинонька пресвята,
Така ясна, мов зоря,
Спочиває в тихім, тихім сні.

Тиха ніч, свята ніч!
Гей, зітри сльози з віч!
Бо Син Божий йде до нас,
Цілий світ любов'ю спас,
Витай нам, святе Дитя!

Свята ніч настає,
Ясний блиск з неба б'є.
В людськiм тілі Божий Син
Прийшов нині в Вифлеєм,
Щоб спасти цілий світ.

СПАСИБІ ВАМ, ФРОНТОВИКИ

Слова і музика Н. Май

Помірно

1. Зно-ву зо-рі спо-га-дом по-кли-чуть,
і по-ли-не піс-ня у вік-ні, то ле-ле-кижу-ря-ть-ся, кур-
-ли-чуть спо-га-дом жах-ли-во-ї вій-
ни. // -ни. **Приспів:** За те, що вне-бі сон-це сві-тить
і на-вес-ні цві-туть сад-ки, за те, що ми жи-вем на сві-ті,
спа-си-бівам, фрон-то-ви-ки. За // спа-си-бівам, фрон-то-ви-ки.

1. Знову зорі спогадом покличуть,
І полине пісня у вікні,
То лелеки журяться, курличуть
Спогадом жахливої війни.

Приспів:

За те, що в небі сонце світить
І навесні цвітуть садки,
За те, що ми живем на світі,
Спасибі Вам, фронтівки.

Двічі

2. Відгрімилі постріли, гармати,
Засвітилось сонце в небесах,
І не дочекалась сина мати,
І сльоза скотилась по щоках.

Приспів.

3. Стеляться тумани сині-сині,
Розцвітають маки золоті,
Поклонися, рідна Україно,
Тим, хто захистив нас від біди.

Приспів.

ХУРТОВИНА

Слова М. Сингаївського

Музика М. Катричка

Рухливо

Програш

1. Не-бо віт-ром за-круж-ля-ло, го-ри сні-гу на-ме -
зо - ря - на сні-жин-ка, мов зро-нив зи - мо-вий

ло. Ще та-ко - го не бу - ва - ло, та ко-ха - ння нас зве -
птаx, та сні-жин - ка - по-ро - шин - ка за-сві-ти-лась на ву-

ло. Впа-ла // -стах. Хур-то - ви - на, хур - то - ви - на, сніг з не -

бес - но - го кри - ла, ти сер-ця нам о - свя - ти - ла, а сте -

жок не за - ме - ла. 2. Ти зі // -ла.

1. Небо вітром закружляло,
Гори снігу намело,
Ще такого не бувало,
Та кохання нас звело.
Впала зоряна сніжинка,
Мов зронив зимовий птах,
Та сніжинка-порошинка
Засвітилась на устах.

Приспів:

Хуртовина, хуртовина,
Сніг з небесного крила,
Ти серця нам освятила,
А стежок не замела.

2. Ти зі мною, я з тобою —
Дві сніжинки, два чуття.
Ми зріднилися з любов'ю,
А любов — на все життя.
І сади, і луки білі,
Біле місто і село —
Ще такої заметілі
У житті в нас не було.

Приспів.

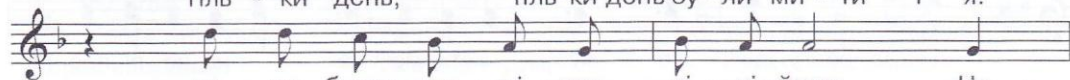
ВЧОРА («YESTERDAY»)

Слова і музика Пола Маккартні

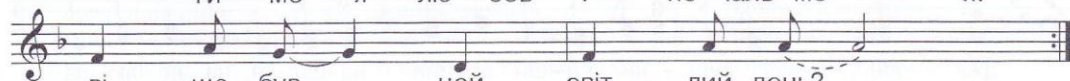
Наспівно

1. Вчо - ра тїнь, тїнь бі-ди в мо - є жи - ття вві - йшла:
Тїль - ки день, тїль-ки день бу - ли ми - ти і я.

ти, як блиск про - мі - ння, ві - ді - йшла. На -
ти - мо - я лю - бов і пе - чаль мо - я.

ві - що був цей світ - лий день?
ні - ні тут са - мот - ній я.

Зно - ву день при - йшов, мук здо - ла - ти не зу - мів.
 Як пот - - - ріб - на ти, я лиш
 за - раз зро - зу - мів. Вчо - ра тїнь.

1. Вчора тїнь,
 Тїнь бїди в моє життя ввійшла:
 Ти, як блиск проміння, відійшла.
 Навіщо був цей світлий день?
 Тільки день,
 Тільки день були ми — ти і я.
 Ти — моя любов і печаль моя.
 І нині тут самотній я.

Приспів:
 Знову день прийшов,
 Мук здолати не зумів.
 Як потрібна ти,
 Я лиш зараз зрозумів.

2. Разом, вір,
 Щастя полум'я ми віднайдем,
 Світлу мить кохання повернем,
 Не будеш ти вчорашнім днем.
Приспів.

ПІСНЯ ПРО РУШНИК

Слова А. Малишка

Музика П. Майбороди

Помірно
p

1. Рїд - на ма - ти мо - я, ти но - чей не дос - па - ла,
 ти во - ди - ла ме - не у по - ля край се - ла,
 і вдо - ро - гу да - ле - ку ти ме - не на зо - рі про - во -
 джа - ла, і руш - ник ви - ши - ва - ний на щас - тя да - ла.
mf
 І вдо - ро - гу да - ле - ку ти ме - не на зо - рі про - во -
 джа - ла, і руш - ник ви - ши - ва - ний на щас - тя, на до - лю да -

1. Рідна мати моя, ти ночей не доспала,
 Ти водила мене у поля край села,
 І в дорогу далеку ти мене на зорі проводжала,
 І рушник вишиваний на щастя дала.
 І в дорогу далеку ти мене на зорі проводжала,
 І рушник вишиваний на щастя, на долю дала.
2. Хай на ньому цвіте росяниста доріжка,
 І зелені луги, й солов'їні гаї,
 І твоя незрадлива материнська ласкава усмішка,
 І засмучені очі хороші твої.
 І твоя незрадлива материнська ласкава усмішка,
 І засмучені очі хороші, блакитні твої.
3. Я візьму той рушник, простелю, наче долю,
 В тихім шелесті трав, в щебетанні дібров.
 І на тім рушничкові оживе все знайоме до болю:
 І дитинство, й розлука, і вірна любов.
 І на тім рушничкові оживе все знайоме до болю:
 І дитинство, й розлука, й твоя материнська любов.

ТЕЧЕ ВОДА З-ПІД ЯВОРА

Слова Т. Шевченка

Музика О. Злотника

Помірно

mf

1. Те - че во - да з під я - во - ра я - ром на до - ли - ну.

Пи - ша - є - ться над во - до - ю чер - во - на ка - ли - на.

f Приспів: Пи - ша - єть - ся ка - ли - нонь - ка, я - вір мо - ло - ді - є,

кру - гом їх вер - бо - ло - зи й ло - зи зе - ле - ні - ють.

1. Тече вода з-під явора Яром на долину. Пишається над водою Червона калина. Пишається калинонька, Явір молодіє, А кругом їх верболози Й лози зеленіють.	2. Тече вода із-за гаю Та попід горою, Хлюпочуться качаточка Поміж осокою. А качечка випливає З качуром за ними, Ловить ряску й розмовляє З дітками своїми.	3. Тече вода край города. Вода ставом стала. Вийшло дівча воду брати, Брало й заспівало. Вийшли з хати батько й мати В садок погуляти, Порадитись, кого б то їм Своїм зятем звати.

РОК-Н-РОЛ

Слова і музика Н. Май

1. Хтось вміє гра-ти на ба-яні, а від-
Я сво-го ча-су не жал-ку-ю,
хтось га-няє у фут-бол, а я тан-цю-ю на ди-ва-
клав-ши зо-ши-ти й книж-ки, я та-нець рок-н-рол тан-цю-ю
- ні, ша-ле-ний та-нець рок-н-рол.
- ю, тан-цю-ю зав-жди й за-люб-ки.
Рок-н-рол, рок-н-рол, ве-
се-лий та-нець рок-н-рол, рок-н-рол, рок-н-рол,
ша-ле-ний та-нець рок-н-рол.

1. Хтось вміє грати на баяні,
А хтось ганяє у футбол,
А я танцюю на дивані
Шалений танець рок-н-рол.
Я свого часу не жалкую,
Відклавши зошити й книжки,
Я танець рок-н-рол танцюю,
Танцюю завжди й залюбки.
Рок-н-рол, рок-н-рол,
Веселий танець рок-н-рол,
Рок-н-рол, рок-н-рол,
Шалений танець рок-н-рол.

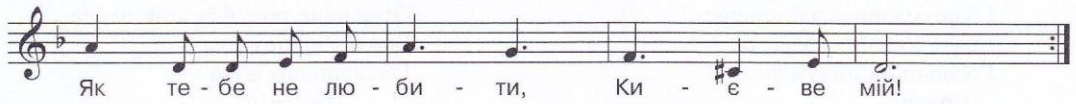
2. Один дас усім поради,
Другий жус собі ментол,
А я танцюю до упаду
Шалений танець рок-н-рол.
Я свого часу не жалкую,
Відклавши зошити й книжки,
Я танець рок-н-рол танцюю,
Танцюю завжди й залюбки.
Рок-н-рол, рок-н-рол,
Веселий танець рок-н-рол,
Рок-н-рол, рок-н-рол,
Шалений танець рок-н-рол.

КИЄВЕ МІЙ

Слова Д. Луценка

Музика І. Шамо

В темпі вальсу
tr
1. Гра-є мо-ре зе-ле-не, ти-хий день до-го-ра.
До-ро-ги-ми для ме-не ста-ли схи-ли Дніп-ра,

1. Грас море зелене,
Тихий день догора.
Дорогими для мене
Стали схили Дніпра,
Де колишуться віти
Закоханих мрій.
Як тебе не любити,
Києве мій!

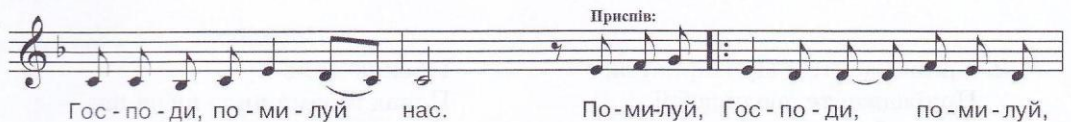
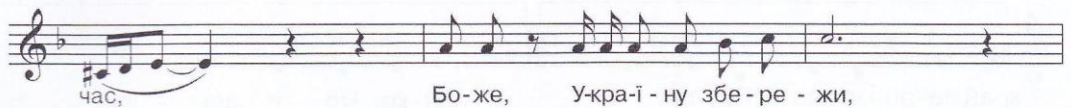
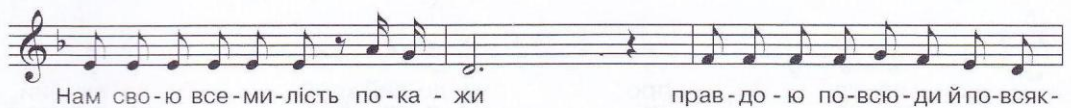
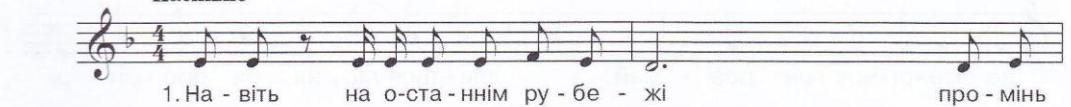
2. В очі дивляться кани,
Серце в них переллю.
Хай розкажуть коханій,
Як я вірно люблю.
Буду мріяти й жити
На крилах надій.
Як тебе не любити,
Києве мій!

3. Спить натомлене місто
Мирним, лагідним сном.
Ген вогні, як намисто,
Розцвіли над Дніпром.
Вечорів оксамити,
Мов щастя прибий.
Як тебе не любити,
Києве мій!

ГОСПОДИ, ПОМИЛУЙ НАС

Слова і музика Т. Петриненка

Наспівно

2. В наших грудях кулі і ножі,
 Нас розп'ято й знищено не раз,
 Боже, Україну збережи,
 Господи, помилуй нас.
 І з колін піднятися поможи,
 І благослови у добрий час.
 Боже, Україну збережи,
 Господи, помилуй нас.
Приспів.

3. Наші душі нидіють в іржі,
 Але промінь віри не погас,
 Боже, Україну збережи,
 Господи, помилуй нас.
 Грішні діти — діти не чужі,
 Отче наш, почуй їх щирий глас,
 Боже, Україну збережи,
 Господи, помилуй нас.
Приспів.

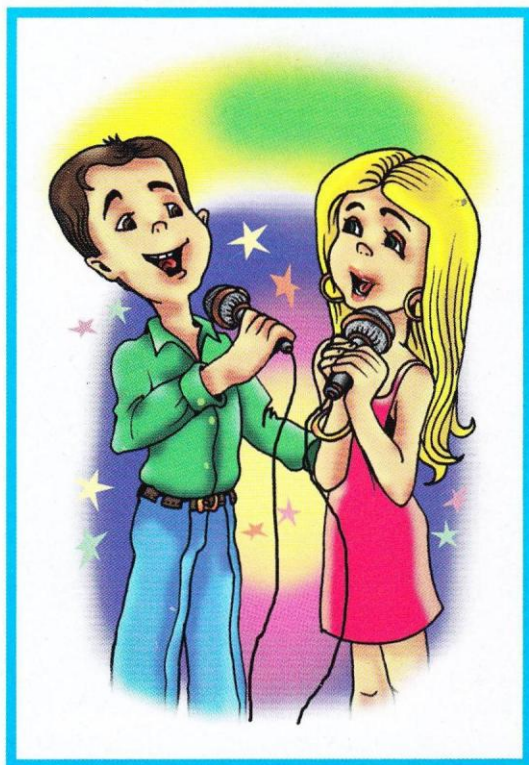
КРАЙ, МІЙ РІДНИЙ КРАЙ

Слова і музика М. Мозгового

Дан, дан, да-на, да-на, дан, дан, да-на,
 да-на. 1. Там, де го-ри й по-ло-ни-ни, де струм-ки по-то-ки й рі-ки,
 де сме-рі-чок ген роз - май, лле-ть-ся піс-ня на про-сто-рі,
 віль-на, силь-на, на-че мо-ре, про мій ми-лий рід-ний край.
 1 Край, у си-ню даль по-над го-ра-ми ли-не
 мій рід-ний край, пі-сен-ний край за-взя-ття
 піс-ня ця, про чу-до-вий край, ча-рів-ний
 і тру-да, ти- мо-я лю-бов, ти-рід-на
 1 2.
 край Че-ре-мо-ша й Пру-та. ма-тін-ко, мо-я зем-ля.

2. Приїжджайте в Прикарпаття,
 Приїжджайте, люди добрі,
 Завше будуть раді вам.
 Хлібом-сіллю вас зустрінуть,
 Файну пісню заспівають —
 Шану нашим світлим дням.

Приспів:
 І у синю даль
 Понад горами лине пісня ця, —
 Про чудовий край,
 Чарівний край Черемоша й Прута.
 Край, мій рідний край,
 Пісенний край завяття і труда,
 Ти — моя любов,
 Ти — рідна матінко, моя земля!

ISBN 978-966-10-4187-4

9 789661 041874

"КНИГА ПОШТОЮ" А/С 529
м. Тернопіль, 46008
т. (0352) 287489, 511141,
0673501870, 0667271762
mail@bohdan-books.com

м. Київ, т/ф (044) 2968956, nk-bogdan@ukr.net
м. Тернопіль, т/ф (0352) 430046, 520607
publishing@budny.te.ua, office@bohdan-books.com
www.bohdan-books.com